

AJPPA

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
อาคารเรียนรวม ชั้น 5 โขน ปี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 79 หมู่ 1 ต.พุดไทยอิน
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 091-969-1539
E-mail: journal.ajppa@mcu.ac.th

วารสารวิชาการ
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2563 Vol. 1 No. 1 January-April 2019

Vol. 1
No. 1

วารสารวิชาการ รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ACADEMIC JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2562 Vol. 1 No. 1 January-April 2019

ISSN Print: 2822-065X, ISSN Online: 2822-0676

A J P P A

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Academic Journal of Political Science and Public Administration

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2562

จำนวนพิมพ์ : 10 เล่ม

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

วัตถุประสงค์

วารสารฯ มีนโยบายรับตีพิมพ์บทความคุณภาพสูงในด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือคณาจารย์ นิสิต นักศึกษา และนักวิจัยทั้งในและนอกสถาบัน

ที่ปรึกษาวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพพรเมธี, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระสุวรรณหเมธาภรณ์, ผศ.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเมธีธรรมมาจารย์, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพเวที, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระโสภณวชิราภรณ์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระอุดมสิทธิธนายก, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บรรณาธิการ:

รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ:

พระมหากฤษฎา กิตติโสภณ, ผศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หัวหน้ากองบรรณาธิการ:

อาจารย์ ดร. สุภัทรชัย สีสะใบ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ทีมบรรณาธิการ:

พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร.

ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง

ศ.ดร.จำนง อติวัฒนสิทธิ์

รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม

รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

ผศ.ดร.พงษ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์

ผศ.ดร.อภิญาญา ฉัตรช่อฟ้า

รศ.ดร.ภูมิ มูลศิลป์

รศ.ดร.ว่าที่ พ.ต.สวัสดิ์ จิรภูมิติกาล

รศ.ดร.วันทนา เนาวรัตน์

ผศ.ดร.ตระกูล จิตวัฒนากร

ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร

ผศ.ดร.ทวนธง ครุฑจ้อน

ผศ.ดร.ธเนศพล อินทร์จันทร์

ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา

ผศ.ดร.วิภาวดี เมื่อแก้วขาว

ผศ.ดร.สมคิด ดวงจักร

ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์

ผศ.ดร.กมลวรรณ วรรณธำ

ดร.ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี

ดร.ณัฐนันท์ จิรจิณมิตร

ดร.ชฎิล โรจนานนท์

ดร.สิริพัฒน์ ลาภจิตร

ดร.พัทธนันท์ ตลาดทรัพย์

อ.พินันท์ ลาตบัวขาว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กระทรวงยุติธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยทักษิณ

มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต

กองจัดการ:

พระมหาสมชาย ขนติสรโณ

อาจารย์ ดร. นิกร ศรีราช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศิลปิน:

ผศ.ดร. สุริยา รักษาเมือง

ผศ.ดร. ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรัทธา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การเงิน:

อาจารย์ ดร. สุมาลี บุญเรือง
นางสาวพัชรี หาลาง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ฝ่ายกฎหมาย:

รศ.ดร. ธัชชนันท์ อิศรเดช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน:

สำนักงานสมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สมาคมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

อาคารพระราชมัยไมตรี (นคร เขมปาลี) ชั้น 4 เลขที่ 79 หมู่ที่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โทร. โทร. 0919691539

จัดพิมพ์โดย:

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170

โทร. 035-248-000 ต่อ 8555, 8556, 5541. แฟกซ์. 035-248-000 ต่อ 8545

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Academic Journal of Political Science and Public Administration

Vol.1 No.1 January – April 2019

Number of prints: 10 copies

Release Date Is 3 Copies Per Year.

Issue 1 January – April.

Issue 2 May – August.

Issue 3 September – December.

Objective:

The journal has a policy to publish high-quality articles in political science and public administration. The target groups are faculty members, students, and researchers both inside and outside the institution.

Advisory Board of Journal

Prof. Dr. Phra Thepwatcharabundit
Assoc. Prof. Dr. Phra Theppawaramethi
Asst. Prof. Phra Suwanmethaphorn
Assoc. Prof. Dr. Phra Medhidhammajan
Assoc. Prof. Dr. Phra Thepwethi
Phra Sophonvachiraphorn
Assoc. Prof. Dr. Phra Udomsiththinayok
Assoc. Prof. Dr. SuraponSuyaporm

Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editor:

Assoc. Prof. Dr. Kiattisak Suklueang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assistant Editor:

Asst. Prof. Dr. Phramaha Krisada Kittisobha

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editor in Chief:

Dr. Suphattharachai Sisabai

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Editorial Team:

Assoc. Prof. Dr. Phramedhavinaiyaros

Mahamakut Buddhist University

Prof. Dr. Boonton Dockthaisong

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assoc. Prof. Dr. Toemsak Thongin

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Phongphat Chittanurak

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Apinyar Chatchorfa

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Assoc. Prof. Dr. Sawat Chirattitikan

Ministry of Justice

Assoc. Prof. Dr. Wanthana Naowan

Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Trakool Jitwattanakorn

North Bangkok University

Asst. Prof. Dr. Busakorn Watthanabut

North Bangkok University

Asst. Prof. Dr. Thuanthong Krutchon

Thaksin University

Asst. Prof. Dr. Tanesphol Injun

Phitsanulok University

Asst. Prof. Dr. Seksan Sonwa

Roi Et Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Wipavane Phueakbuakhao

Phetchaburi Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Somkhit Duangchak

Chom Bueng Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Mayuree Rattanasermphong

Thepsatri Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Kamonwan Wanthanang

Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Dr. Chatnarongsuk Suthamdee

Chaiyaphum Rajabhat University

Dr. Nadthanan Chirakitnimit

Chiang Mai University

Dr. Chadin Rochananonda

Chulalongkorn University

Dr. Siriphat Lapchit

Surindra Rajabhat University

Dr. Phatthan Tanadsub

Khon Kaen University

Pinan Ladbuakhao

Pitchayabundit College

Management Division:

Phramaha Somchai Khantisarano

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Dr. Nigorn Srirat

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Fine arts:

Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Asst. Prof. Dr. Prasit Phutthasatsattha

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Finance Subdivision:

Dr. Sumalee Boonrueang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Miss Paschree Halang

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Legal Subdivision:

Assoc. Prof. Dr. Tatchanan Isaradej

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Office:

The Office JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

79 Moo 1, Lam Sai, Wang Noi, Ayutthaya 13170

Published by:

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Printing House

79 Moo 1, Lam Sai, Wang Noi, Ayutthaya. 13170.

Call. 035-248 - 000, ext. 8555,8556,5541 Fax. 035-248-000. ext. 8545.

**คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ :
วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์**

ARTICLE REVIEW BOARD:

ACADEMIC JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

1. พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.
Prof. Dr. Phra Brahmaphundit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
2. พระธรรมรัตนารักษ์, ดร.
Dr. Phra Thammaratanaporn	วัดเขียนเขต จังหวัดปทุมธานี
Wat Khian Khet, Pathum Thani Province
3. พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.
Prof. Dr. Phra Thepvatjarabundit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
4. พระเทพปริยัติเมธี, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phratheppariyattimethi	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
5. พระราชวัลลาจารย์, ดร.
Dr. Phra Rajwallapajan	วัดหนองหอย จังหวัดราชบุรี
Wat Nong Hoi, Ratchaburi Province
6. พระเมธาวิเชียร, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phramedhavinaiyaros	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
7. พระสมุทรโฆษโกศล, ดร.
Dr. Phra Samut Wachirasopon	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
8. พระพิพัฑฒโรดม
Phra Phiphatphatcharodom	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
9. พระครูปริยัติกิตติธำรง, รศ.ดร.
Assoc. Prof. Dr. Phrakru Pariyatkittithamrong	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
10. พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phra Udomsittinayok	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
11. พระเมธีวรารักษ์
Phra Metheewaraporn	วัดพนัญเชิงวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
Wat Phananchong Worawihan, Ayutthaya
12. พระครูโอภาสพนทกิตติ, ผศ.ดร.
Asst. Prof. Dr. Phrakhu Opasnonthakit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
13. พระครูพนทกิตติโกศล, ดร.
Dr. Phrakru Nonthakitkosol	วัดอ่วมองประชาชนภูมิ จังหวัดนนทบุรี
Wat Uam Ong Prachanarimit, Nonthaburi
14. พระครูโกศลธรรมานุสิฐ, ดร.
Dr. Phrakhu Kosol Thammanusit	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
15. พระครูพิศิษฐ์ประชาณาท, ดร.
Dr. Phrakhu Phisitprachanat	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

34. รองศาสตราจารย์ ดร. ทัชชนันท์ อิศรเดช
Assoc. Prof. Dr. Tatchanan Isaradej	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
35. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ นียมางกูร
Assoc. Prof. Dr. Surin Nitamangkoon	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
36. รองศาสตราจารย์ ดร. พิเชฐ ทังโต
Assoc. Prof. Dr. Phichet Thangto	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
37. รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทรพล ใจเย็น
Assoc. Prof. Dr. Pattarapol Chaiyen	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
38. รองศาสตราจารย์ ดร. เต็มศักดิ์ ทองอินทร์
Assoc. Prof. Dr. Toemsak Thongin	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
39. รองศาสตราจารย์ วราคม ทีสุกะ
Assoc. Prof. Warakhom Thisuka	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
40. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยุทธ ชินอกุล
Assoc. Prof. Dr. Chaiyuth Chinokul	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
National Institute of Development Administration
41. รองศาสตราจารย์ ดร. โยธิน แสงวงดี
Assoc. Prof. Dr. Yothin Sawaengdee	มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
42. รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรโชติ เกิดแก้ว
Asst. Prof. Dr. Teerachoot Kerdkaew	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
Hua Chiew Chalermprakiet University
43. รองศาสตราจารย์ พัฒนา เรือนใจดี
Assoc. Prof. Phatthana Rueanchaidee	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University
44. รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา แก้วหล้า
Assoc. Prof. Dr. Wasana Kaewla	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Surin Rajabhat University
45. รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิญ รักษัตย์
Assoc. Prof. Dr. Suwin Raksat	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
46. รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพงษ์ แก่นอินทร์
Assoc. Prof. Dr. Thiraphong Kaenin	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Prince of Songkla University
47. รองศาสตราจารย์ ดร. สรเสริญ อินทรรัตน์
Assoc. Prof. Dr. Sansoen Intarat	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University
48. รองศาสตราจารย์ ดร. จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ
Assoc. Prof. Dr. Chamroen Chuchuaisuwan	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
Rajamangala University of Technology Srivijaya
49. รองศาสตราจารย์ ดร. ภักดี โพธิ์สิงห์
Assoc. Prof. Dr. Phakdi Phosing	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Mahasarakham Rajabhat University
50. รองศาสตราจารย์ ดร. สันญา เคนาภูมิ
Assoc. Prof. Dr. Sanya Khenaphum	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Mahasarakham Rajabhat University
51. รองศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์
Assoc. Prof. Dr. Chonwit Chianchit	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Srinakharinwirot University

52. รองศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สรรสวัสดิ์
Assoc. Prof. Dr. Phaisan Sansonwisut
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University
53. รองศาสตราจารย์ ดร. กาสัก เต๊ะขันหมาก
Assoc. Prof. Dr. Kasak Tekhanmak
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
Thepsatri Rajabhat University
54. รองศาสตราจารย์ ดร. ชวลิต สวัสดิ์ผล
Assoc. Prof. Dr. Chawalit Sawatphon
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
Suan Dusit Rajabhat University
55. รองศาสตราจารย์พิเศษ ว่าที่ พ.ต. ดร. สวัสดิ์ จิรัฏฐิติกาล
Assoc. Prof. Dr. Sawat Chirattthitikan
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
Department of Corrections, Ministry of Justice
56. รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา หล่อตระกูล
Assoc. Prof. Dr. Atchara Lotrakun
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
57. รองศาสตราจารย์ ดร. สำเนียง เลื่อมใส
Assoc. Prof. Dr. Samniang Leurmsai
มหาวิทยาลัยศิลปากร
Silpakorn University
58. รองศาสตราจารย์ ดร. วันทนา เนาว์วัน
Assoc. Prof. Dr. Wanthana Naowan
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
59. รองศาสตราจารย์ ดร. ศรชัย ท้าวมิตร
Assoc. Prof. Dr. Sornchai Taomitr
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
60. รองศาสตราจารย์ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก
Assoc. Prof. Dr. Sukit Chaimusik
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University
61. รองศาสตราจารย์ ดร. จิรายุ ทรัพย์สิน
Assoc. Prof. Dr. Chirayu Sapsin
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Surindra Rajabhat University
62. รองศาสตราจารย์พิเศษ วิชัย ธรรมชอบ
Assoc. Prof. Wichai Thamchop
นักวิชาการอิสระ
Independent Scholar
63. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลัปปึง คงชนะ
Asst. Prof. Dr. Phlapphueng Khongchana
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Srinakharinwirot University
64. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนต์รี เพชรนาจักร
Asst. Prof. Dr. Montri Phetnachak
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Prince of Songkla University
65. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒินันท์ กันทะเตียน
Asst. Prof. Dr. Wutthinan Kanthatian
มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
66. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วสิน ปัญญาวุฒตระกูล
Asst. Prof. Dr. Wasin Panyawutatrakun
มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University
67. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณี เชนวิธิสุข
Asst. Prof. Dr. Thatsani Chenwithisuk
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
Chandrakasem Rajabhat University
68. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน
Asst. Prof. Dr. Chonsit Sitisungnoen
มหาวิทยาลัยศิลปากร
Silpakorn University
69. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สอาด บรรเจิดฤทธิ์
Asst. Prof. Dr. Sa-At Banchoetrit
มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด
Stanford University

70. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. อนันท์ ใจสมุทร
Asst. Prof. Lt. Jg. Dr. Anan Chaisamut
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Surat Thani Rajabhat University
71. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชยสร สมบุญมาก
Asst. Prof. Dr. Chayason Sombunmak
มหาวิทยาลัยนครพนม
Nakhon Phanom University
72. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษกร วัฒนบุตร
Asst. Prof. Dr. Busakorn Watthanabut
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
North Bangkok University
73. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด ดวงจักร
Asst. Prof. Dr. Somkhith Duangchak
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
Chom Bueng Rajabhat University
74. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญชู ภูศรี
Asst. Prof. Dr. Boonchoo Poosri
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
Ubon Ratchathani University
75. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชชุกร นาครธน
Asst. Prof. Dr. Witchukon Nakathon
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
76. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวาล แอร่มหล้า
Asst. Prof. Dr. Chatchawan Araemla
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
Chom Bueng Rajabhat University
77. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จตุภูมิ เขตจัตุรัส
Asst. Prof. Dr. Chatuphum Khetchatturat
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Khonkaen University
78. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุทัย สติมัน
Asst. Prof. Dr. Uthai Satiman
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University
79. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พานสุวรรณ
Asst. Prof. Dr. Apichat Pansuwan
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
80. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนัสสวาส กุลวงศ์
Asst. Prof. Dr. Manassawas Kullawong
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย
Rajamangala University of Technology Srivijaya
81. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาวดี เผือกบัวขาว
Asst. Prof. Dr. Wipavane Phueakbuakhao
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Phetchaburi Rajabhat University
82. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ สนวา
Asst. Prof. Dr. Seksan Sonwa
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Roi Et Rajabhat University
83. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผดุง วรรณทอง
Asst. Prof. Dr. Phadung Wanthong
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
84. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัฐพล เย็นใจมา
Asst. Prof. Dr. Rattapol Yenjaima
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
85. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อธิวุฒิ หมั่นมี
Asst. Prof. Dr. Thitiwut Manmee
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
86. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ รักขันโท
Asst. Prof. Dr. Suwatsan Ragkhanto
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
87. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุทธนา ปราณิต
Asst. Prof. Dr. Yuttana Praneet
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

88. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ วรรณวิโรจน์
Asst. Prof. Dr. Phonthip Wannawiro	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
89. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ธิลา
Asst. Prof. Dr. Prasert Thilao	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
90. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุริยา รักษาเมือง
Asst. Prof. Dr. Suriya Raksamueng	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
91. ผศ.ดร. ประสิทธิ์ พุทธศาสน์ศรีธา
Asst. Prof. Dr. Prasit Phutthasatsattha	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
92. อาจารย์ ดร. อนงค์วิญา สาริบุตร
Dr. Anongwitya Saribut	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University
93. อาจารย์ ดร. วียะดา วรานนท์วนิช
Dr. Wiyada Waranonwanit	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
North Bangkok University
94. อาจารย์ ดร. กฤษณะ ทองแก้ว
Dr. Kitsana Thongkaeo	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Suratthani Rajabhat University
95. อาจารย์ ดร. จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ
Dr. Chitwimon Khlaisuban	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Suan Dusit University

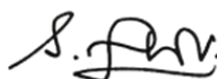
บทบรรณาธิการ

❧ ————— ❧

วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์นี้เป็นปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม - เมษายน พ.ศ. 2562 คณะกองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์โดยคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด ควบคู่กับการตีพิมพ์เผยแพร่ อีกทั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

คณะกองบรรณาธิการขอขอบคุณคณะกรรมการกลั่นกรองบทความทุกท่านที่ได้ใช้ความเพียรพยายามชี้แนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขงานของแต่ละท่านให้ออกมาได้อย่างถูกต้อง น่าอ่านเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการ และท้ายสุดขอขอบคุณเจ้าของผลงานทางวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ทำให้มีวารสารฉบับนี้มีคุณค่าทางวิชาการที่นำไปสู่การปฏิบัติและเผยแพร่ในวงกว้างและโปรดติดตามฉบับต่อไป

ด้วยความปรารถนาดียิ่ง

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

บรรณาธิการวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์*

Sport Tourism Development in Buriram Province

ธงชัย คล้ายแสง

Thongchai Klaisang

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

thongchal@hotmail.com

๙๐-----๙๓

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวใช้เวลาพักอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่ม นักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดี บุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการ จังหวัดมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว บุคลากรมีทักษะการบริหารและทักษะเฉพาะทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ จังหวัดบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น การวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน

คำสำคัญ: การพัฒนา; การท่องเที่ยว; การท่องเที่ยวเชิงกีฬา

* Received January 20, 2019; Revised April 1, 2019; Accepted April 10, 2019

Abstract

This research article aimed to study the sports tourism development in Buriram Province. It was a qualitative research. Interviews with 17 key informants. The tools used in the research were interview forms, descriptive data analysis.

The results showed that Tourists spend more time staying in Buriram province. Tourists are more comfortable traveling to Buriram. have a good impression and experience Personnel are ready to create a good experience for tourists and support the development of quality tourist attractions. People from all sectors understand and are ready to participate in the development of goods and services. The province has sufficient personnel to meet the needs of the tourism industry and reduce dependence on foreign workers. Personnel have management skills and specific skills to support sport tourism and have higher potential in terms of quality, knowledge and competence. Buriram Province has an image of a quality sport tourism destination. Makes tourists more confident and confident in traveling to Buriram province. Integrated planning and operations of all sectors are consistent and in the same direction There is investment in the development of the sports tourism industry through cooperation between the public, private and community sectors.

Keywords: development; tourism; sport tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) ถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศอย่างมาก โดยปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทยที่มีความหลากหลายและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้หลายกลุ่ม การท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นมีเอกลักษณ์

ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวโดยทั่วไป เนื่องจากมีความครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านกีฬา ซึ่งหากพิจารณาในแง่ของการท่องเที่ยวนั้นจะมีความเชื่อมโยงของธุรกิจภายในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบหลัก 4 ประการได้แก่ ที่พัก (Accommodation) การขนส่ง (Transport) การท่องเที่ยวและกิจกรรม (Activity) และอาหารและงานฝีมือ (Food and Craft) นอกจากนั้นการท่องเที่ยวเชิงกีฬายังมีห่วงโซ่อุปทานอีกบางประการเช่น ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการวางแผนการท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้แก่ ผู้วางแผนการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Travel Planner) ผู้ประกอบการทัวร์กีฬา (Sports Tour Operator) และตัวแทนท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Travel Agency) ฯลฯ และยังมีความเกี่ยวข้องกับผู้นำเสนอปัจจัยการผลิต (Input Providers) ต่าง ๆ ด้วยเช่น เจ้าของสถานที่เล่นหรือจัดกิจกรรมกีฬา ร้านขายอุปกรณ์กีฬา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น อีกทั้งผู้ขนส่ง ปัจจัยการผลิต และสินค้าที่เกี่ยวข้องนี้ไปยังนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาหรือไปยังผู้ให้บริการอื่น ๆ เพื่อนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาอีกต่อหนึ่ง ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเช่นกัน ทำให้สามารถแบ่งผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism Service Providers) ผู้นำเสนอปัจจัยการผลิตในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Input Providers) และตัวแทนจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและผู้ประกอบการทัวร์เชิงกีฬา (Sports Travel Agencies and Tour Operators) (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์ก็พบว่า มีจุดอ่อน และอุปสรรค เช่นกัน ได้แก่ ระบบชลประทานและขาดการบริหารจัดการน้ำเชิงระบบและทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ขาดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและการลงทุนด้านการท่องเที่ยวและบริการ สินค้าและบริการมีราคาสูงขึ้นค่าครองชีพสูงขึ้น สถานประกอบการขนาดใหญ่มีน้อยส่งผลให้ เกิดปัญหาการว่างงานผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานนิยมเคลื่อนย้ายไปทำงานต่างจังหวัด การเพิ่มขึ้นของขยะมีปริมาณมากเป็นต้น และด้านข้อจำกัดพบว่า เป็นจังหวัดที่ประสบปัญหาภัยทางธรรมชาติเช่นฤดูฝนน้ำท่วมฤดูแล้งก็แล้งมาก เส้นทางคมนาคมหลักของจังหวัดยังคงเป็น 2 ช่องทางจราจรซึ่งมีสภาพแคบจึงเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัด มีแรงงานอพยพ

ออกนอกพื้นที่จำนวนมากทำให้ขาดแคลนแรงงานทุกภาคการผลิต การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) ทำให้เกิดการลักลอบนาสินค้านำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านมาขายในประเทศ/สินค้าทดแทนราคาถูกลง และมีสินค้าจากประเทศคู่แข่งเข้ามาแข่งขันมากขึ้น (สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด, 2562)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยสนใจศึกษาว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์เป็นอย่างไร โดยค้นหาคำตอบตามกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) จำนวน 5 ด้านคือ ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ด้านการสร้างความปลอดภัยให้กับการท่องเที่ยว และด้านการบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งเน้นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) มีแผนแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวศึกษาสถานการณ์โดยไม่มีการทดลอง (The One Shot Non-Experiment Case Study)

2. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับในระดัจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารหอการค้าจังหวัดบุรีรัมย์ ตัวแทนจากสโมสรบุรีรัมย์ ยูไนเต็ดและบริษัทในเครือ สาธารณสุขจังหวัด ชมรมผู้ประกอบการการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา นักวิชาการ

ด้านพุทธศาสนา จำนวน 17 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposefully Corrected)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Structured Interview) ทำการสัมภาษณ์โดย เจาะจงคำตอบเฉพาะเรื่องตามจุดมุ่งหมาย โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์มีดังนี้

1. ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวใช้เวลาพักอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มสูงขึ้น แหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่านักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัย สามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น มีความประทับใจด้านสุขอนามัยรวมไปถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีอิสระ มีความสะดวกสบายมากขึ้นในการวางแผนและการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น

3. ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พบว่าบุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาสินค้าและบริการ จังหวัดมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว บุคลากรมีทักษะการบริหารและทักษะเฉพาะทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ

4. ด้านการสร้างความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยว พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น นอกจากนั้นยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่รักกีฬา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและน่ามาเยือนสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบกีฬา นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ของบุรีรัมย์และของแต่ละท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

5. ด้านการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยว พบว่ามีการวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรธุรกิจและประชาชนในระดับท้องถิ่นมีโอกาสและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น ทุกภาคส่วนมีความร่วมมือกันในการพัฒนาและบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ มีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง และมีความเป็น Community ค่อนข้างสูง ภาครัฐ และภาคเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การประชุมหารือ วางแผน ตลอดจนการลงมือปฏิบัติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวใช้เวลาเดินทางในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มสูงขึ้น แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด สินค้าและบริการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงการ

ท่องเที่ยวและกีฬา (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) ได้อธิบายว่าการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อความทรงจำนั้นเป็นการเดินทางไปเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ที่มีความสำคัญทางด้านกีฬา เช่น การเยี่ยมชมสนามฟุตบอลในขณะที่ไม่ได้มีการแข่งขัน การเข้าค่ายฝึกกีฬา หรือการเข้าชมพิพิธภัณฑ์กีฬา เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อรรถธรรม พรหมมะ และคณะ (2548) ที่พบว่าศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการด้านกีฬาและการออกกำลังกายของจังหวัดชลบุรีและจังหวัดเชียงใหม่ มีศักยภาพด้านบุคลากรในการบริหารงานกีฬาและการออกกำลังกายอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน พื้นฐานการเติบโตของการท่องเที่ยวมีปัจจัยหลักที่คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการ ที่ต้องได้มาตรฐานระดับสากลและมีเอกลักษณ์โดดเด่น โดยการพัฒนาต้องเกิดขึ้นอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีความสมดุลทั้งในด้านพื้นที่ เวลา และกลุ่มการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการกระจายนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยพัฒนาความมั่งคั่งในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

2) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก คือนักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัย สามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น มีความประทับใจด้านสุขอนามัยรวมไปถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีอิสระ มีความสะดวกสบายมากขึ้นในการวางแผนและการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Maier, J., & Weber, W. (1993) ที่พบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เป็นผู้เล่นกีฬาจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการเข้าชมมหกรรมกีฬาที่ยิ่งใหญ่และมีความสำคัญ ตลอดจนสถานที่จัดการแข่งขันกีฬาอันทรงคุณค่า รวมไปถึงนักกีฬาผู้ฝึกสอนและบุคคลสำคัญทางการกีฬา นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับสูง เพื่อรองรับความต้องการของผู้เข้าร่วมมหกรรมกีฬาที่มีในจำนวนมหาศาล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพร ดอกบุญนาค และธราปกรณ ทอดคำนุช (2556) ที่พบว่าคนใน

ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านการจัดการด้านสถานที่ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านวางแผน การประชุมนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ด้านของสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นชุมชนจะมีส่วนแค่การแสดงความคิดเห็นว่าดีหรือไม่ ต้องการหรือไม่ต้องการ และสอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่าโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งล้วนมีส่วนในการส่งเสริมประสบการณ์ในการท่องเที่ยว โดยในยุทธศาสตร์นี้เน้นด้านการพัฒนาระบบคมนาคมในทุกรูปแบบ รวมถึงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ และการพัฒนาความปลอดภัยและสุขอนามัยอย่างเป็นระบบ

3) ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พบว่าบุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการ จังหวัดมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว บุคลากรมีทักษะการบริหารและทักษะเฉพาะทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ที่ได้อธิบายว่า เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นสาขาของการท่องเที่ยวที่มีความซับซ้อน เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับทั้งตลาดการท่องเที่ยวและตลาดการกีฬา ทำให้การท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นข้องเกี่ยวกับทรัพยากรมากมาย ตั้งแต่สถานที่ท่องเที่ยวเชิงกีฬา อุปกรณ์ที่จำเป็นในการประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา บุคลากรในทุกองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น และสอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่าการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวผ่านการยกระดับคุณภาพสู่ระดับสากล เพื่อให้ทัดเทียมขีดความสามารถของบุคลากรในระดับโลกและเพื่อเตรียมความพร้อมกับการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้น ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและการเป็นเจ้าบ้านที่ดีให้กับประชาชนและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนและชุมชน นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพิจารณาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

4) ด้านการสร้างความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยว พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น นอกจากนั้นยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่รักกีฬา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและนำมาเยือนสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบกีฬา นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ของบุรีรัมย์และของแต่ละท้องถิ่นเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ที่ได้อธิบายว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬาประเภทกีฬาฟุตบอลซึ่งเป็นการเดินทางของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อไปชมการแข่งขันนั้น นักท่องเที่ยวเชิงกีฬามักจะให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยตรง ทำให้ทรัพยากรหลักนั้นนอกจากจะเกี่ยวข้องกับสถานที่การแข่งขันฟุตบอลซึ่งเป็นสถานที่ที่มนุษย์สร้างขึ้น และทรัพยากรด้านการอำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมต่าง ๆ แล้ว ยังจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ๆ ในห่วงโซ่อุปทานด้วย เช่น สถานที่ท่องเที่ยวที่ใกล้เคียง ผู้ให้บริการโรงแรมและร้านอาหารเป็นต้น และสอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่าการพัฒนาการตลาดของการท่องเที่ยวไทยอย่างมีสมดุล เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพผ่านการส่งเสริมการตลาดเฉพาะกลุ่มและการพัฒนาเครื่องหมายมาตรฐานคุณภาพ รวมทั้งการส่งเสริมการตลาดเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและกระตุ้นตลาดนักท่องเที่ยวไทย กอปรกับการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการบนพื้นฐานเอกลักษณ์อย่างไทย และการปรับใช้เทคโนโลยีเพื่อการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

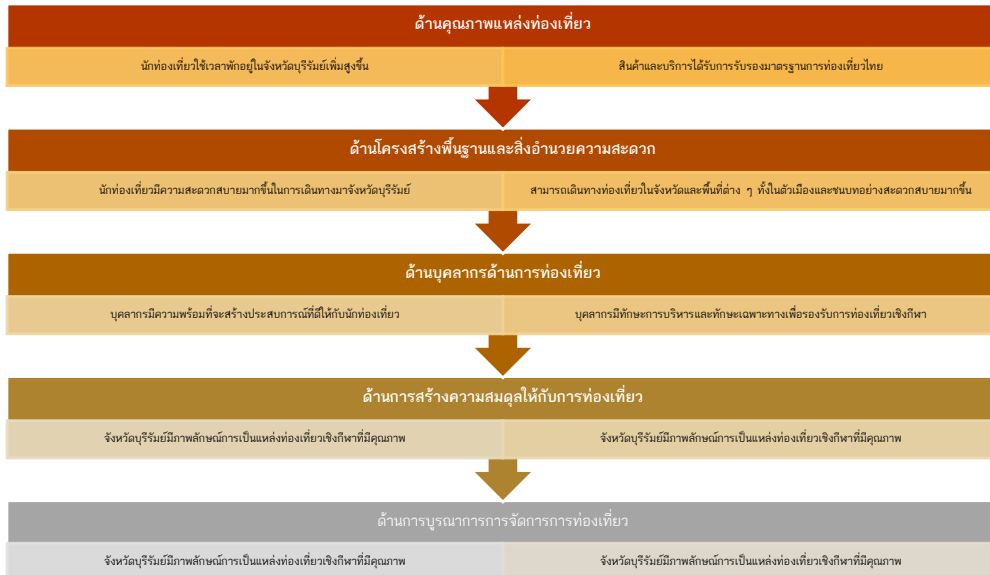
5) ด้านการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยว พบว่ามีการวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมี

ประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์การธุรกิจและประชาชนในระดับท้องถิ่นมีโอกาสและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น ทุกภาคส่วนมีความร่วมมือกันในการพัฒนาและบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ มีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง และมีความเป็น Community ค่อนข้างสูง ภาครัฐ และภาคเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การประชุมหารือ วางแผน ตลอดจนการลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่ากระบวนการสร้างคุณค่า ที่สามารถสร้างคุณค่าในสินค้าและบริการได้อย่างยั่งยืนนั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างคุณค่าให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมดรวมด้วย เนื่องจากการสร้างคุณค่าแก่ผู้บริโภคปลายน้ำอย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องเป็นการผสมผสานคุณค่าที่ผู้ประกอบการในทุก ๆ ระดับของห่วงโซ่อุปทานสร้างร่วมกัน และสร้างคุณค่าให้แก่นักท่องเที่ยวและกันด้วย ดังนั้นกระบวนการสร้างคุณค่าที่ยั่งยืนจึงควรให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่ ธรรมชาติของผลิตภัณฑ์และบริการ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน วิธีการผลิตและส่งมอบ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ และการจัดการความรู้และฐานข้อมูลเป็นต้น และสอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้อธิบายว่าการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนคือปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการบริหารข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อการวิเคราะห์และวางแผน รวมถึงการส่งเสริมการบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคโดยรวม

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากแผนภาพสามารถสรุปคำอธิบายเกี่ยวปัจจัยภายใน “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์” ดังนี้

1. **ด้านคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว** คือนักท่องเที่ยวใช้เวลาพักอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มสูงขึ้น แหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา

ควรมีการพัฒนาต่อไปเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานโลก ทั้งพัฒนาให้กระจายออกไปในท้องถิ่นให้ได้อำเภอละ 1 แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา นอกจากนั้นควรพัฒนาควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ทั้งการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกีฬาให้นักกีฬาที่มีชื่อเสียงมาเรียนและพัฒนาให้ครบทุกมิติ ทั้งการเดินทางเข้าถึง ร้านอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าของฝากจากแหล่งท่องเที่ยว

2. **ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก** คือนักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายมากขึ้นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความประทับใจและมีประสบการณ์ที่ดีในด้านความปลอดภัย สามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่

ต่าง ๆ ทั้งในตัวเมืองและชนบทอย่างสะดวกสบายมากขึ้น มีความประทับใจด้านสุขอนามัยรวมไปถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีอิสระ มีความสะดวกสบายมากขึ้นในการวางแผนและการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น

แนวทางการพัฒนา

ควรมีการพัฒนากระบวนบริหารอุปโภคพื้นฐานในเรื่องของไฟฟ้า น้ำประปา การคมนาคมทั้งทางบก ทางอากาศ และระบบราง (รถไฟฟ้าความเร็วสูง) ควรนำระบบ Grab เพื่อรองรับประชาชนที่มีรายได้สูง และพัฒนาในส่วนของที่พัก ร้านอาหาร ห้องน้ำสาธารณะให้มีเพียงพอ สะอาด และมีคุณภาพได้มาตรฐาน

3. ด้านบุคลากรด้านการท่องเที่ยว คือบุคลากรมีความพร้อมที่จะสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเข้าใจและความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการ จังหวัดมีบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว บุคลากรมีทักษะการบริหารและทักษะเฉพาะทางเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและมีศักยภาพสูงขึ้นทั้งในด้านคุณภาพความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ

แนวทางการพัฒนา

ควรพัฒนาเพิ่มเติมคือด้าน Service Mind ทั้งการให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้อื่น การต้อนรับที่ดียิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นมิตรกับผู้มาเยือน พัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพมีความเหมาะสมกับกีฬาแต่ละประเภท พัฒนาคนรุ่นใหม่ให้เข้าใจและเข้าใจการบริหารจัดการ การวางยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน พัฒนาผู้นำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้ประกอบการ และส่งเสริมให้มีความรู้ทางภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีนด้วย

4. ด้านการสร้างสมดุลให้กับการท่องเที่ยว คือจังหวัดบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีคุณภาพ ทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการเดินทางมาจังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้น นอกจากนี้ยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่รักกีฬา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่

น่าสนใจและนำมาเขียนสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบกีฬา นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวมีความเข้าใจในอัตลักษณ์ของบุรีรัมย์และของแต่ละท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

ควรจัดการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศ ควรเพิ่มการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา และเมืองแห่งการศึกษาควบคู่กันไป ควรเน้นในเรื่องสินค้าโอท็อปของแต่ละชุมชนเพื่อกระจายรายได้สู่สังคมชนบท ควรจัดการท่องเที่ยวยุคใหม่ให้มีความสมดุลระหว่างการหารายได้กับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. ด้านการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยว คือมีการวางแผนและการดำเนินงานของทุกภาคส่วนอย่างมีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการลงทุนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีประสิทธิภาพผ่านระบบข้อมูลส่วนกลางเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรธุรกิจและประชาชนในระดับท้องถิ่นมีโอกาสและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น ทุกภาคส่วนมีความร่วมมือกันในการพัฒนาและบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ มีการรวมตัวอย่างเข้มแข็ง และมีความเป็น Community ค่อนข้างสูง ภาครัฐ และภาคเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การประชุมหารือ วางแผน ตลอดจนการลงมือปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนา

ควรให้องค์กรในระดับจังหวัด อำเภอ และระดับชุมชนท้องถิ่นเข้ามาบูรณาการ และมีส่วนร่วมให้มากกว่าเดิม เพราะที่ผ่านมาคนที่ส่วนร่วมยังเป็นเฉพาะกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ประกอบการเท่านั้นเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาควรนำรูปแบบความสำเร็จการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์ไปกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดอื่น ๆ ที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรเช่นจังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัด

เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา เป็นต้น เพื่อพัฒนาการกีฬาให้ไปสู่ความเป็นกีฬาอาชีพต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาต่อเนื่องเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับโลก และพัฒนาให้กระจายออกไปในท้องถิ่นด้วย นอกจากนั้นควรพัฒนาควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ด้วย
2. ด้านคุณภาพการท่องเที่ยวควรมีการพัฒนาต่อเนื่องเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับโลก และพัฒนาให้กระจายออกไปในท้องถิ่นด้วย นอกจากนั้นควรพัฒนาควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ด้วย
3. ด้านโครงสร้างพื้นฐานควรมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในเรื่องของไฟฟ้าโดยเฉพาะการสร้างนครไร้สาย นอกจากนั้นควรมีการพัฒนาการคมนาคมทั้งทางบก ทางอากาศ และระบบราง (รถไฟความเร็วสูง) และที่สำคัญควรนำระบบ Grab เพื่อรองรับเทคโนโลยีในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพียงแค่จังหวัดเดียวคือจังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้นควรมีการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในกลุ่มจังหวัดที่มีความพร้อมเช่นจังหวัด ชลบุรี สุพรรณบุรี และจังหวัดอื่น ๆ ที่มีความพร้อมเพื่อที่จะได้เห็นภาพใหญ่ของการพัฒนาว่าควรจะมีทิศทางการพัฒนาการกีฬาของไทยไปในทางใดเพื่อจะให้ก้าวทันกีฬาโลก
2. การศึกษาครั้งนี้พบว่าแนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคตกับการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4 เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแต่ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านงบประมาณในการพัฒนาเพื่อให้เห็นว่ายังมีปัจจัยใดอีกที่จะเข้าสมการและเป็นโมเดลสากลของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาต่อไป
3. จากการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมไม่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์อาจเป็นเพราะการจัดการกีฬาต้องให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ และมีความพร้อมด้านต่าง ๆ เป็นคนจัด ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมควร

คำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และคนกลุ่มใดไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นเลยซึ่งจะทำให้เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ชัดเจนและถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). โครงการพัฒนารูปแบบทางธุรกิจของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทย (Sports Tourism) ประจำปี 2560. กรุงเทพฯ: กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ณัฐพร ดอกบุญนาค และธำปกรณีย์ ทองคำนุช. (2556). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว กรณีศึกษาชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. (2562). ข้อมูลจังหวัดบุรีรัมย์ บทสรุปผู้บริหาร. บุรีรัมย์: สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- อรรถธรรม พรหมมะ และคณะ. (2548). การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการด้านกีฬาและการออกกำลังกาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Maier, J. & Weber, W. (1993). Sport tourism in local and regional planning. *Tourism Recreation Research*, 18(2), 33-43.

**ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์***
**Political Understanding in the Democratic Regime of People
in the Municipal Area of Tha Khantho Sub-District,
Kalasin Province**

พระครูญาณวิจักขณ์ (ชัยวัฒน์ อริยชัยญาณ)

Phrakhryanawichak (Chaiwat Ariṇjayaṇṇo)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: fa-chaiwat@hotmail.com

๙-----๙

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ และเพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ปัจจัยส่วนบุคคลต่างก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยปัญหาและอุปสรรค คือ รัฐควรมีนโยบายปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย และสร้างความเข้มแข็งในชุมชนให้ประชาชนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง; การมีส่วนร่วม; ประชาธิปไตย

* Received January 20, 2019; Revised March 16, 2019; Accepted April 10, 2019

Abstract

This article was to study the level of people's opinions, to compare the people's opinion and the problems, obstacles and understanding in Democratic Political System of People in the Municipal Area of Tha Khantho Sub-District, Kalasin Province. using Mixed Methods. Findings were the level of people's opinion on The overall level of understanding in Democratic Political System of People in the Municipal Area is at a high level. Based on different is not found to be different rejecting the research hypothesis. Problems and obstacles were that for the government should issue a policy to instill democratic ideology into public, strengthen the community, and encourage the people to exchange knowledge with each other.

Keywords: Understanding in Democratic Political System; Participation; Democracy

บทนำ

ปัจจุบันประชาชนยังสับสนว่าประชาธิปไตย คืออะไร มีวิธีการดำเนินชีวิตแบบอิสระเสรีอย่างไร ดังนั้นความเข้าใจของประชาชนในการปกครองระบบประชาธิปไตยจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมทางการเมืองการปกครองของระบอบประชาธิปไตย และลักษณะสังคมในประเทศที่ได้สะสมมาอย่างยาวนาน โดยสังคมดั้งเดิมของคนไทยคุ้นชินกับระบบการปกครองเดิม ๆ เช่น ระบบเผด็จการ ระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ระบบเจ้าผู้ครองนคร เป็นต้น ระบบนี้เราใช้การแก้ปัญหาโดยอาศัยผู้นำ เดินตามผู้นำอย่างเดียว แต่เมื่อเข้าสู่กระบวนการประชาธิปไตยผู้คนที่ยังยึดติดกับอำนาจเดิม ระบบเดิมยากที่จะผลัดออกไปได้การแก้ไขปัญหามักนำกลับไปสู่ระบบเดิม ๆ (ปรีชา เรืองจันทร์, 2560) ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงควรให้ความรู้ที่ถูกต้องโดยใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น (พระวรราชย์สุวทุโธ (เจริญศิลป์), 2559) และประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา ซึ่งถือ

ว่าเป็นกลุ่มพลังการเมืองที่สำคัญแต่ร้อยละ 80 ยังไม่เข้าใจเรื่องการเมืองการปกครอง เหตุผลสำคัญสำหรับปัญหาเรื่องการขยายความรู้ความเข้าใจทางการเมืองดังกล่าวมาจากปัญหาในเรื่องของระดับการศึกษาซึ่งเป็นที่มาของการขาดโอกาสในการได้รับความรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้องตามแบบอย่างประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2556) ปัญหาที่กระทบต่อภาพรวมของประเทศ สมควรที่จะต้องมีการศึกษาถึงต้นเหตุของปัญหา เพื่อจะนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ หากปล่อยไว้นานวันเข้าจะทำให้ประเทศชาติไม่ก้าวหน้าไปข้างหน้า แต่จะเป็นการถอยหลังลงคลอง ปัญหาหลักในการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาจุดประสงค์การวิจัยในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนไว้เป็นสำคัญว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองตามรูปแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับใด และการพัฒนารูปแบบระบบการเมืองการปกครองของไทย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาระบบการเมืองการปกครองของไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบ งานวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ คือการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 7,265 คน (งานทะเบียนราษฎรเทศบาลตำบลท่าคันโท, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาร์โร ยามาเน่ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านความเสมอภาค ด้านอำนาจอธิปไตย ด้านภราดรภาพ ด้านสิทธิและเสรีภาพ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการความรู้ความเข้าใจ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ (t=0.768) ต่างกันมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน จึงได้ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3.1 ด้านอำนาจอธิปไตย รัฐบาลควรมีนโยบายปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ให้แก่ประชาชนได้ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่แท้จริงของระบอบประชาธิปไตย

มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างๆ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม ให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในทางการเมืองได้

3.2 ด้านสิทธิและเสรีภาพ รัฐควรจัดให้ประชาชนได้เข้าถึงการทำงานของภาครัฐ และการออกกฎหมายต้องให้ตรงต่อเจตนารมณ์ หรือความต้องการของประชาชน มีสถานที่ในการแสดงออกทางการเมืองซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยรัฐต้องเป็นตัวขับเคลื่อนความต้องการของประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

3.3 ด้านความเสมอภาค รัฐควรจัดการให้ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกันไม่มีการแบ่งแยก

3.4 ด้านภราดรภาพ รัฐควรมีมาตรการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้เข้มแข็งในชุมชน ด้วยการตั้งศูนย์การเรียนรู้ให้ทำงานภายในชุมชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับแรก คือ ด้านความเสมอภาค ลำดับต่อมา คือ ด้านอำนาจอธิปไตย ด้านภราดรภาพ และด้านสิทธิและเสรีภาพ ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ์ วงศ์ารัตน์ศิลป์ (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการความรู้ความเข้าใจ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกันมีความรู้ความเข้าใจไม่แตกต่างกัน จึงได้ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ด้านอำนาจอธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในด้านอำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นหัวใจที่สำคัญของการปกครองประเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร วัฒนารณเกียรติ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติการปกครองระบอบประชาธิปไตยประชาชนตำบลท่าข้าม อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.2 ด้านสิทธิและเสรีภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้านในระบอบประชาธิปไตยตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านสิทธิและเสรีภาพ โดยในระบอบประชาธิปไตยได้กำหนดสิทธิเสรีภาพให้กับประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน สื่อมวลชนต่างๆ มีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร โดยไม่ถูกปิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิจิรัมย์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านความเสมอภาค โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้านในระบอบประชาธิปไตย ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านความเสมอภาค โดยประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน มีการยอมรับมติเสียงข้างมาก และรับฟังเสียงข้างน้อยเป็นหลักการที่สำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกิตติ ทิพย์โส (เล่าผิวพันธ์) (2555) ได้วิจัยเรื่อง “ความเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัด

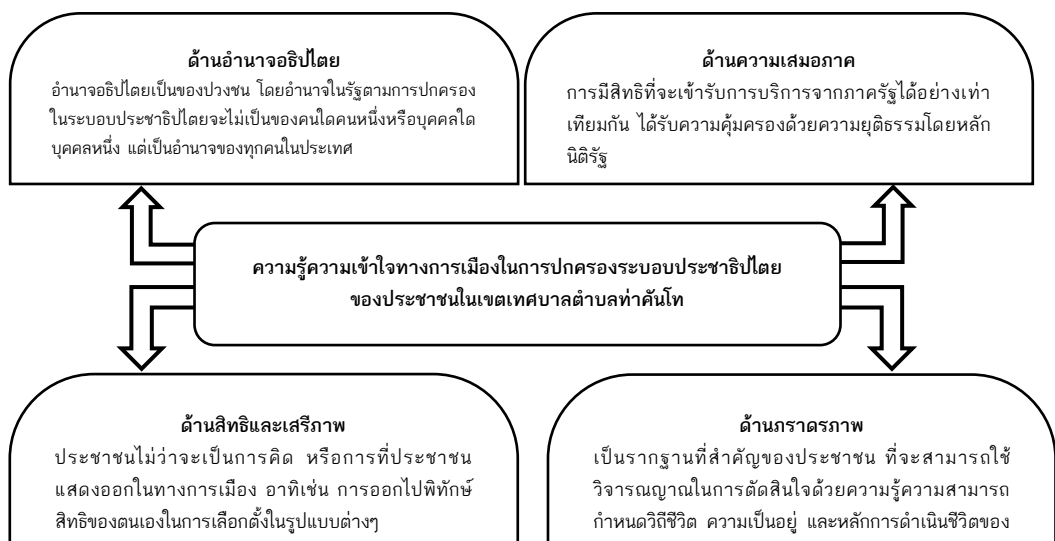

ชลบุรี มีความเข้าใจต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มากที่สุด คือความเสมอภาค ด้านสิทธิและเสรีภาพ และด้านรูปแบบการปกครองรัฐประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านภราดรภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เมื่อจำแนกเป็นรายด้านในระบอบประชาธิปไตย ตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านภราดรภาพ โดยประชาชนทุกคนในประเทศมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในตัวเอง ย่อมได้รับความคุ้มครอง เท่าเทียมกัน และการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างยุติธรรมเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร วัฒนารณเกียรติ (2558) ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติการปกครองระบอบประชาธิปไตยประชาชนตำบลท่าข้าม อำเภอสว่างพรวน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่รับจากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยจากการสังเคราะห์ คือ ความรู้ความเข้าใจในทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านอำนาจอธิปไตย ที่เป็นอำนาจของปวงชน อำนาจในรัฐตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะไม่ใช่เป็นของคนใดคนหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นอำนาจของทุกคนในประเทศ 2) ด้านสิทธิและเสรีภาพ ประชาชนไม่ว่าจะเป็นการคิด หรือการที่ประชาชนแสดงออกทางการเมือง อาทิเช่น การออกไปพิทักษ์สิทธิของตนเองในการเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ 3) ด้านความเสมอภาค การมีสิทธิที่จะเข้ารับบริการจากภาครัฐได้อย่างเท่าเทียมกัน ได้รับความคุ้มครองด้วยความยุติธรรมโดยหลักนิติรัฐ 4) ด้านภราดรภาพ เป็นรากฐานที่สำคัญของประชาชนที่จะสามารถใช้วิจารณ์ญานด้วยความรู้ความสามารถ กำหนดวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และหลักการดำเนินชีวิตของตนเอง โดยปราศจากการชักจูงจากผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรมีนโยบายปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ให้ประชาชนได้ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่แท้จริงของระบอบประชาธิปไตย
2. รัฐควรมีนโยบายสามารถที่เข้าถึงประชาชนเพื่อเป็นการแสดงความต้องการของประชาชน มีสถานที่ในการแสดงออกทางการเมืองซึ่ง เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
3. รัฐควรมีแนวทางในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้เข้มแข็งในชุมชน

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

1. จัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย ด้วยการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีการเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นทางการเมืองที่จะทำประชาชนได้ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่แท้จริงของระบอบประชาธิปไตย
2. จัดสร้างศูนย์ประสานงานให้ประชาชนได้แสดงออกทางการเมืองซึ่ง เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
3. ตั้งศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน และให้ประชาชนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในสังคมไทย
2. ควรศึกษาปัจจัยการใช้อำนาจอธิปไตยของประชาชนในการแสดงออกและถอดถอนผู้นำทางการเมือง
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย กรณีการร่วมชุมนุมทางการเมืองในสังคมไทย
4. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนจากภาครัฐ
5. ควรศึกษาบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมการบริหารราชการของรัฐ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: ศรุสภา.
- คงฤทธิ์ กุลวงษ์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2554). *สถิติเบื้องต้นและการวิจัย: Basic Statistics and Research* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ชุดิเดช สุวรรณณณ. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ปรีชา เรืองจันทร์. (2560). *การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม Politics, Economy and Society* (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระกิตติ ทิปวโรโส (เล่าผิวพันธ์). (2555). *ความเข้าใจที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- พระขรรค์ชัย สุวทุโธ (เจริญศิลป์). (2559). การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามทัศนคติของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระมหาณรงค์ศักดิ์ วิจิรัมย์. (2558). การพัฒนาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมทางการเมืองการปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนจังหวัดชลบุรี. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 9(2), 50-56.
- พิสิษฐ์ วงสารตันศิลป์. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 7(1), 190-202.
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (2556). ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยศึกษาเปรียบเทียบเขตเมืองกับเขตชนบท (รายงานงานวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์. (2546). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับประศาสนศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- สุภาพร วัฒนธนเกียรติ. (2558). ทัศนคติของประชาชนตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ*

Political Participation of Citizens Under The Constitution

กอปรลาภ อภัยภักดี

Korplarp Apaipakdi

บริษัทสำนักงานกฎหมายกอปรนิติ จำกัด.

Korpniti Law Office Co.,Ltd.

E-mail: koblap.mcu@gmail.com

๙-----๓

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพื่อให้ได้รับทราบถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย รวมทั้งสิทธิและภาระหน้าที่ของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามช่องทางและกระบวนการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดไว้ ซึ่งหากประชาชนมีความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง พร้อมทั้งตื่นตัวเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นก็จะส่งผลต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของไทยให้ก้าวหน้าและยั่งยืน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การเมือง; ประชาชน

Abstract

Political participation of citizens contributes acknowledge the importance of political participation that is crucial to the development of democracy. Rights and obligations of the citizens in political participation are included according to various channels and processes as prescribed by the current constitutional law. If people have an understanding of the political

* Received February 5, 2019; Revised March 17, 2019; Accepted April 10, 2019

participation processes and participate actively in politics, it will affect the development of democracy in Thailand to progress and sustainably. This academic article focuses on education. Definitions and concepts of political participation, the form of political participation, and other factors affect political participation.

Keywords: Participation; People; Politics

บทนำ

จากวิวัฒนาการทางการเมืองของประเทศไทยที่ผ่านมาในช่วงระยะเวลาหนึ่งพบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้สภาพการเมืองไทยยังไม่มี ความเจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร คือ ความอ่อนแอของภาคประชาชนที่ยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในทางการเมือง ปลดปล่อยให้การเมืองเป็นเรื่องของนักการเมืองและข้าราชการที่มีอำนาจเข้ามากำหนดนโยบายและปกครองบ้านเมือง แต่เมื่อผลของการปฏิรูประบบการเมืองให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยที่ประชาชนมีอำนาจสูงสุดตามหลักการอย่างแท้จริง และสิทธิของความเป็นพลเมือง (Citizenship) ได้มีการแพร่ขยายในหมู่ประชาชนซึ่งมีความเข้าใจในหลักการนี้มากขึ้น การตระหนักในความเท่าเทียมกันในสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะความพยายามทำให้สิทธิพลเมืองทางการเมืองและทางสังคมเกิดขึ้นจริงและสร้างความเป็นสากลของสิทธิพลเมืองให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนกระบวนการทางการเมืองอย่างต่อเนื่องนั้น ได้กลายเป็นที่มาของ “การเมืองภาคประชาชน” (Dokthaisong, 2009) ในประเทศไทยที่มีการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้ยอมรับกันทั่วไปว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามคำนิยามของอับราฮัม ลินคอล์น อดีตประธานาธิบดีของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น หมายถึง การปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน (San, 2002) โดยการเติบโตของภาคประชาชนดังกล่าวได้เกิดโครงสร้างทางสังคมที่ซับซ้อน มีความหลากหลายและกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในทางเศรษฐกิจ และส่งผลไปยังความไม่เสมอภาคทางการเมืองด้วย โดยเฉพาะการเข้าถึงศูนย์กลางของอำนาจภายในรัฐจะตกไปอยู่

เพียงเฉพาะแค่กลุ่มคนบางกลุ่มที่มีโอกาสทางการเมือง ทางเศรษฐกิจและทางสังคมเท่านั้น จนนำไปสู่การจำแนกความแตกต่างทางชนชั้นในสังคมไทย ซึ่งเมื่อพิจารณาสภาพของการจำแนกชนชั้นก็อาจกล่าวได้ว่า เป็นสถานะที่รัฐได้กำหนดและออกแบบขึ้นมาในอดีตเป็นระยะเวลาแล้วและแทรกซึมอยู่ในโครงสร้างทางสังคมไทย (Lertdanthanin, 2008)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือของประชาชน ไม่ว่าจะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้ามาร่วมรับผิดชอบเพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ โดยกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์การเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจและอารมณ์ของแต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม เป็นกระบวนการที่รวบรวมเอาความห่วงกังวล ความต้องการและค่านิยมต่าง ๆ ของสาธารณชนไว้อยู่ในกระบวนการตัดสินใจของรัฐและเอกชน เป็นการสื่อสารสองทางและเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่มีเป้าหมาย เพื่อการตัดสินใจที่ดีกว่าและที่ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน (Crayton, 2008) ในขณะที่การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอำนาจในการตัดสินใจไม่ควรเป็นของกลุ่มคนจำนวนน้อยแต่อำนาจควรได้รับการจัดสรรในระหว่างประชาชน เพื่อทุก ๆ คนได้มีโอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อกิจกรรมส่วนรวม (Uwanno & Burikul, 2005)

อนึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมที่ประชาชนจะพึงมีในการกำหนดนโยบายในการตัดสินใจและกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล และในทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในรัฐบาล เช่น การเข้าเป็นรัฐบาล การมีอิทธิพลต่อรัฐบาลการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง (Supaphap, 1971) ได้ให้ความหมายของการเข้าร่วมทางการเมืองว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกระทำ

(Activity) ของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลเรียกว่า Autonomous Participation และการมีส่วนร่วมซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายโดยทางอ้อมนอกเหนือจากแต่ละบุคคลโดยตรงแล้ว เรียกว่า Mobilized participation (Phimphisuth, 1999) ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังหมายถึง บุคคลที่สนใจการเมือง มีความเข้าใจการเมือง เชื่อว่าตนเองมีประสิทธิภาพทางการเมือง มีความศรัทธาในกระบวนการทางการเมือง และตัวนักการเมือง และคิดว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ของตน เป็นคนที่มีความสามารถในการเข้าสังคม และเป็นคนที่มีหวังในชีวิต (Sinsawat, 1996) ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนต่อระบบการเมือง นั่นคือ การให้ความเคารพต่อกฎหมายอย่างมีระเบียบวินัย ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของรัฐไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม (Chayabutr, 1996)

ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) จึงเป็นกิจกรรมของประชาชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกดดันหรือโน้มน้าวให้รัฐบาล ผู้นำ ผู้กำหนดนโยบาย ผู้มีอำนาจหรือผู้มีอิทธิพลต่อทุกระบวนการทางการเมืองการปกครอง ความเป็นหรือตัดสินใจรวมถึงการเลือกผู้นำให้ตรงกับความต้องการของประชาชน

รัฐธรรมนูญ 2560 กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในรัฐธรรมนูญ ฉบับ 2560 เขียนคำว่า "มีส่วนร่วม" ไว้ถึง 22 ครั้ง มากกว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540 ซึ่งเขียนไว้ 9 ครั้ง แต่เป็นรองรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2550 ที่เขียนไว้ 34 ครั้ง (Internet for People Law Project (iLaw), 2020) ซึ่งในความเป็นจริงประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังไม่ค่อยรู้ว่า รัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องใดบ้าง ซึ่งในรัฐธรรมนูญ 2560 ได้กำหนดช่องทางที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการใช้สิทธิทางตรง มีดังนี้

1. มาตรา 78 รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐการต่อต้านการทุจริตและ

ประพจน์มิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

2. มาตรา 133(3) มาตรา 236 และมาตรา 256(1) แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ให้อำนาจแก่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด 3 สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยหรือหมวด 5 หน้าที่รัฐ ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 20,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานพอสมควรเพื่อกล่าวหาว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 50,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

เมื่อทำการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ 3 ฉบับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชนซึ่งเป็นสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตั้งแต่รัฐธรรมนูญ 2540, 2550 และ 2560 ก็ระบุ ให้ประชาชนมีสิทธิและมีส่วนร่วมทางการเมืองในการกำหนดอนาคตของตนเองและประเทศ ผ่านการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10,000 คน สามารถรวมตัวกันเข้าชื่อเสนอร่าง พ.ร.บ.ที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชาวไทยและแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐต่อสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้การเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีหลักการสำคัญที่ประชาชนผู้ต้องการเสนอกฎหมายควรรู้โดยมีตารางเปรียบเทียบให้เห็น ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตาม
รัฐธรรมนูญ 3 ฉบับ

ประเด็นหลัก	รัฐธรรมนูญ 2540	รัฐธรรมนูญ 2550	รัฐธรรมนูญ 2560
คุณสมบัติและจำนวนของผู้มีสิทธิเสนอร่าง พ.ร.บ.	มาตรา 170 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 50,000 คน	มาตรา 163 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 10,000 คน	มาตรา 133 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 10,000 คน
ร่าง พ.ร.บ. ที่ประชาชนมีสิทธิเสนอ	มาตรา 170 ประชาชนมีสิทธิเสนอร่าง พ.ร.บ. เฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของประชาชนและหมวด 5 แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	มาตรา 163 ประชาชนมีสิทธิเสนอร่าง พ.ร.บ. เฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยหมวด แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	มาตรา 133 ประชาชนมีสิทธิเสนอร่าง พ.ร.บ. เฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยและหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ
ข้อยกเว้นร่าง พ.ร.บ. ที่ประชาชนมีสิทธิเสนอ	มาตรา 171 หากเป็นร่าง พ.ร.บ. เกี่ยวกับเงินต้องได้รับคำรับรองจากนายกรัฐมนตรี	มาตรา 163 หากเป็นร่าง พ.ร.บ. เกี่ยวกับเงินต้องได้รับคำรับรองจากนายกรัฐมนตรี	มาตรา 133 หากเป็นร่าง พ.ร.บ. เกี่ยวกับเงินต้องได้รับคำรับรองจากนายกรัฐมนตรี

บทสรุป

ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนคือ การให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อเป็นรากฐานที่ดีของการพัฒนาประเทศเพื่อให้ประเทศมีความเจริญและยังเป็นการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนฉะนั้นการศึกษาจึงมีความสำคัญกับการพัฒนาทางการเมืองประชาชนในประเทศควรได้รับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองหรือเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้ประชาธิปไตยนั้นเป็นประชาธิปไตยที่มาจากประชาชนอย่างแท้จริง ไม่เพียงแต่เข้าไปเลือกตั้งหรือเข้าไปมีส่วนร่วมเพียงเพราะหน้าที่หรือเพียงเพราะเป็นกฎข้อบังคับเท่านั้นจากการให้บริการด้านการศึกษาที่รัฐได้ให้บริการแก่ประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกลุ่มประชาชนเป็นกลุ่มที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศเพราะประชาชนได้รับโอกาสในการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย นับได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้พอสมควรในการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ การเสนอข้อเท็จจริงทางการเมืองของประชาชน และระบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองหากประชาชนมีความสนใจในทางการเมือง มีการเปิดรับข่าวสารและเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นหรือช่วยถ่ายทอดข้อมูลที่ต้องการให้สังคมได้รับรู้ และกระตุ้นให้คนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นในทางที่ถูกต้อง ก็จะส่งผลทำให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ดีและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Chayabutr, C. (1996). *Local Administration*. Bangkok: Bikanen Funrings.
- Crayton, J.L. (2008). *Public Participation Guide Better decisions by engaging the community*. Translated by Prof. Dr. Wanchai Wattanasab. Thawinwadee Burikul. Methisa Phongsaksri. Khon Kaen: Siriphan Offset Printing House.
- Dokthaisong, B. (2009). *Grassroots Democracy*. Bangkok: Intellectual Publishing.

Internet for People Law Project (iLaw). *What can the Constitution of 2017 allow us to participate in?*. Retrieved January 10, 2020, from <https://ilaw.or.th/node/4697>.

Lertdanthanin, M. (2008). *The idea of nationalism and cultural heritage for the development of modern society*. Bangkok: The Institute of Civil Aviation Science.

Phimphisuth, T. (1999). *Political Development*. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press.

San, W. (2002). *Political participation and civil politics*. Parliamentary Message.

Sinsawat, N. (1996). *Political Psychology*. Bangkok: Watcharin Printing.

Supaphap, J. (1971). *Political science*. Bangkok: Wattana Panich Thai Printing House.

Uwanno, B. & Burikul, T. (2005). *Participatory democracy. Participatory Democracy*. Bangkok: King Prajadhipok's Institute.

นโยบายสาธารณะ : กัญชาทางการแพทย์ทางเลือก*

Public Policy: Cannabis for Alternative Medicine

อภิวัดน์ จำตา

Aphiwat Jata

สำนักข่าว Ganja TV

Ganja TV News Agency

E-mail: wat111phuwiang@gmail.com

๙-----๖

บทคัดย่อ

ปัจจุบันกัญชาทางการแพทย์มีการใช้อย่างกว้างขวาง ในการนำกัญชามาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์อย่างถูกวิธี เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยรายบุคคลอย่างเหมาะสม แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ใช่ประเทศแรกที่มีการอนุญาตให้นำสารสกัดจากกัญชามาใช้ประโยชน์การแก้ไข พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษเกี่ยวกับการใช้กัญชาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์จะส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตาม นโยบายสาธารณะในการควบคุมการนำสารสกัดกัญชามาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบสาธารณสุขของประเทศไทยเช่นเดียวกัน นโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการใช้กัญชาจะต้องมีความชัดเจนในเรื่องระบบสาธารณสุข พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อผลกระทบด้านสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายนั้น ซึ่งขอบเขตของนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพนี้จะต้องครอบคลุมนโยบายด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายด้านสังคม นโยบายด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น ทั้งนี้ ความสำเร็จของนโยบายสาธารณะนี้ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการที่รัฐบาลยังคงต้องผลักดันกันต่อไป

คำสำคัญ: นโยบายกัญชา; กัญชาทางการแพทย์; การแพทย์ทางเลือกไทย

* Received March 12, 2019; Revised April 6, 2019; Accepted April 10, 2019

Abstract

Today, medical Cannabis As widely available, In the medical benefits of marijuana use in the right way. To help individual patients appropriately Thailand is not the first country that are authorized to extract from cannabis use, The revision of drug law and the restriction of medical use will affect the public health system of the country. Thailand is widespread, However, Public policy in controlling the use of marijuana extracts, medical benefits are vital to the development of the country's public health systems.

Public policy in the public health system must be clear. The health consequences of being prepared to take responsibility may arise in policy implementation. The scope of public health policy must include relevant policies, such as social policy and tax policy. The success of public policy depends on many important factors, which the government must continue to promote

Keywords: Cannabis policy; Medical Cannabis; Alternative Medicine

บทนำ

จากงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ได้เปลี่ยนกัญชาจากเชิงลบให้กลายเป็นบวก (สมยศ ศุกิจไพบูลย์, 2562) กัญชาเป็นหนึ่งในพืชสมุนไพรที่เก่าแก่ที่สุดมีคำอธิบายถึงกัญชาในคู่มือยาสมุนไพรโบราณ และมีหลักฐานทางโบราณคดีเชื่อกันว่ากัญชากระจายพันธุ์จากบริเวณภูมิภาคเอเชียไปยังแอฟริกาจนถึงตะวันออกกลาง และขยายไปยังยุโรป ในช่วง 500 ปี ก่อนคริสตกาล อดีตกัญชาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศได้รับการยอมรับในฐานะยารักษาโรคในการช่วยบำบัดโรคได้ (Hamilton, 2009) ยุคแรกเป็นการนำเส้นใยมาผลิตเป็นเส้นเชือก ต่อมาชาวจีนโบราณในสมัยของจักรพรรดิเสินหนง ค้นพบว่าเมื่อรับประทานทำให้เกิดอาการมึนเมา จิตล่องลอย เสมือนได้ติดต่อกับสิ่งเหนือธรรมชาติ ทำให้เกิดการเชื่อมโยงกับตำนานและพลังสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของเทพ

เจ้า จึงก่อให้เกิดมาเป็นสิ่งที่ใช้เป็นพืชในการบูชาในพิธีกรรมในกิจกรรมทางศาสนา ในอินเดียการยกย่องให้เป็นสารปรบอารมณชั้นดีในพิธีกรรมทางศาสนาของชาวเปอร์เซีย จนถึงได้แพร่ไปทั่วโลก (Kanato et al., 2016) ปัจจุบันกัญชาได้รับการยอมรับในฐานะ ยารักษาโรคได้หลากหลาย ขณะที่หลายประเทศได้แก้ไขกฎหมายถอดกัญชาออกจาก ยาเสพติดเอาไว้ใช้เป็นยารักษาโรค รวมถึงให้ประชาชนปลูกกัญชาที่บ้านเพื่อใช้เป็น สมุนไพรรักษาตัวเองได้ ซึ่งมีรายงานวิจัยและประสบการณ์ของผู้ป่วยที่หมดทางรักษา พบว่าได้ผลพอสมควร (สมยศ กิตติมั่นคง, 2562) และในอดีตจนถึงศตวรรษที่ 17 มีการใช้รากกัญชามาต้มกับน้ำรักษาโรคปวดข้อ เก๊าท์ โดยมีการศึกษาวิจัยซึ่งเป็นตัว ยืนยันคุณสมบัติในการรักษาอาการต่าง ๆ ในอดีตด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ใน ปัจจุบัน (Natasha et al., 2017)

ในโลกในยุคสงครามโลก กัญชาเคยเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนไทย ในอดีต ทั้งส่วนผสมในการประกอบอาหาร รักษาโรค และช่วยผ่อนคลาย หลาย ประเทศทั่วโลกยอมรับว่า “กัญชาด้ายแดง” หรือไทยสติกเป็นกัญชาที่ดีที่สุดในโลก (สมยศ ศุกกิจไพบูลย์, 2562) แต่ด้วยกัญชาเป็นพืชที่มีสารออกฤทธิ์ที่มีผลต่อร่างกาย และสมองของคนเรา รัฐบาลได้เล็งเห็นโทษของกัญชาจนนำไปสู่การออกกฎหมาย เรียกว่าพระราชบัญญัติกัญชาพ.ศ. 2477 ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลัง คือห้ามการปลูก ซื้อมาจำหน่ายมิได้ ครอบครองหรือสูบกัญชา แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้เฉพาะ บุคคลมีไว้เพื่อประโยชน์ทางโรคศิลปะหรือปลูกหรือมีพันธุ์กัญชาไว้เพื่อการทดลองหรือ เพื่อประโยชน์รักษาโรคได้ (สุรศักดิ์ โปรงจันทร์, 2534) และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ที่ระบุกัญชาและพืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522, 2522) จึงกล่าวได้ว่า กัญชาในหลาย ประเทศจะให้การยอมรับในเรื่องเป็นยารักษาโรคสำหรับประเทศไทยได้ใช้กัญชาเป็น ยารักษาโรคมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่ในอดีตจนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ทำให้กัญชากลายเป็นยาเสพติด จนสู่เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการปลดล็อกภายหลัง การประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติด (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 เมื่อ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 เพื่อเปิดทางให้มีการนำกัญชามาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และการ

ศึกษาวิจัย และสามารถนำไปใช้ในการรักษาโรคภัยได้การดูแลและควบคุมของแพทย์ได้

จุดกำเนิดกัญชาทางการแพทย์ทางเลือกต่างประเทศ และประเทศไทย

หลายปีที่ผ่านมา มีรายงานการวิจัยพบว่าสารสกัดจากกัญชามีประโยชน์ทางการแพทย์หลายประเทศ ทั่วโลกจึงมีการผ่อนปรนโดยการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมเพื่ออนุญาตให้ประชาชนสามารถนำกัญชามาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ได้ ส่วนใหญ่เป็นการทำการศึกษาระยะสั้นในกลุ่มอาสาสมัครขนาดเล็ก ข้อมูลที่ได้จึงเป็นเพียงการเฝ้าสังเกตและจดบันทึกอาการความรู้สึของผู้ป่วยก่อนและหลังการได้รับยา (อนันต์ชัย อัศวเมฆิน, 2562) รัฐบาลหลายประเทศทั่วโลก กว่า 30 ประเทศ ออกกฎหมายอนุญาตให้ใช้กัญชาทางการแพทย์ เพื่อนำไปรักษาผู้ป่วย ซึ่งไทยเป็นชาติแรกในภูมิภาคอาเซียน ที่อนุญาตให้ใช้กัญชาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และการวิจัย (สมยศ กิตติมั่นคง, 2562) แต่ในบางประเทศกัญชาถือเป็นสิ่งเสพติดผิดกฎหมาย เช่น ประเทศญี่ปุ่น ฯลฯ (พิรพจน์ ปิ่นทองดี, 2561)

หลายประเทศได้ปรับเปลี่ยนทิศทางนโยบายด้านยาเสพติด และมีหลากหลายเส้นทางสู่กลยุทธ์ปฏิรูป โดยยึดแนวทางแก้ปัญหาทางการแพทย์นำทางร่วมไปกับการปฏิรูปด้านกฎหมาย โดยผู้เขียนขอยกตัวอย่างบางส่วนของปฏิรูปกัญชาสู่ทางด้านการแพทย์ อาทิ เช่น ในปี 2001 แคนาดาอนุญาตให้ใช้ในทางการแพทย์ Mr. Bruce Linton ร่วมกับ Chuck Rifci ก่อตั้งบริษัทปลูกและจำหน่ายกัญชา ได้แก่ Canopy Growth Corporation, Cronos Group, Aurora Cannabis โดยมีสินค้าเป็นน้ำมันสกัดกัญชา ผงกัญชา และใบกัญชา ขายในประเทศและส่งออกทั่วโลกภายใต้แบรนด์ Tweed (แสงไทย คำภูไทย, 2562) และสหรัฐอเมริกา 33 รัฐ จาก 50 ได้ออกกฎหมายอนุญาตให้กัญชาในทางการแพทย์ได้ส่วนประเทศเนเธอร์แลนด์ ถือเป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีชื่อเสียงด้านการเสพกัญชาถูกกฎหมาย และมีเป้าหมายเป็นผู้ส่งออกกัญชาเพื่อการแพทย์ และอนุญาตให้ปลูกกัญชาในประเทศได้ (จอห์น คอลลินส์, 2561) ส่วนประเทศสวิตเซอร์แลนด์มีผู้ป่วยจำนวนกว่า 3,000 ราย ที่ใช้กัญชาเพื่อเป็นยารักษาโรค แต่ผู้ป่วยต้องได้รับอนุญาตเป็นกรณียกเว้นจากกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งรัฐบาลสวิสได้ตัดสินใจยกเลิกการอนุญาตเมื่อปี 2018 (สำนักงานส่งเสริมการค้าใน

ต่างประเทศ ณ นครแฟรงก์เฟิร์ต, 2562) และเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2018 รัฐบาลอังกฤษ ประกาศปลดล็อกกัญชาเป็นยารักษาโรคในบัญชียาของระบบดูแลสุขภาพแห่งชาติ (NHS) ให้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสามารถสั่งผลิตกัญชาทางการแพทย์ให้ผู้ป่วยได้ในกรณีที่ไม่สามารถรักษาด้วยยาตัวอื่น แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสามารถจะสั่งจ่ายยาที่ส่วนผสมของกัญชาให้กับคนไข้เป็นรายๆไป กฎหมายดังกล่าวให้อำนาจของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่เป็นแพทย์ทางด้านประสาทวิทยา และกุมารแพทย์เป็นคนตัดสินใจในการจ่ายกัญชาให้แก่ผู้ป่วยเป็นกรณี โดยกฎหมายไม่อนุญาตให้แพทย์ทั่วไปสั่งจ่ายกัญชาเพื่อการรักษาได้ และการนำกัญชามาใช้ในการรักษานั้นจะต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้สำหรับในทางการแพทย์ หรือในรูปแบบทั่วไปเท่านั้น

สำหรับประเทศไทยเกิดนโยบายกัญชาทางการแพทย์ครั้งแรกขึ้นในประวัติศาสตร์ และเป็นประเทศแรกในแถบเอเชีย ผลจากภายหลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติด (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 เมื่อเดือน 17 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งนโยบายเรื่องการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเป็นความตั้งใจของรัฐบาลที่มุ่งเน้นประโยชน์ในทางการแพทย์อย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีความจำเป็นต้องใช้กัญชาทุกรายมีสิทธิในการเข้าถึงกัญชา (พ.ร.บ.ยาเสพติด (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562, 2562) ต่อมา ได้มีการประกาศนิตินิโทษกรรมกัญชาเมื่อ 27 ก.พ.2562 ราชกิจจานุเบกษาออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข 3 ฉบับ (ประกาศกระทรวงสาธารณสุข, 2562) และปลดล็อกแพทย์แผนไทยใช้กัญชารักษาโรคเมื่อ 6 ส.ค. 2562 ราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ประกาศปลดล็อกผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ และหมอพื้นบ้าน ปรุงตำรับยาโดยใช้กัญชาแบบแยกส่วน ส่งผลให้การแพทย์แผนไทย หมอพื้นบ้านจำนวนมากได้ขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง ซึ่งจากการศึกษานโยบายสนับสนุนให้มีการใช้กัญชาทางการแพทย์ รวมถึงการอนุญาตให้มีการปลูกกัญชา จำหน่ายและใช้กัญชาเพื่อการบำบัดและผ่อนคลายในหลายประเทศ จะเห็นได้ว่าในประเทศที่มีการเปิดกว้างเรื่องการใช้กัญชาอย่างสหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ อังกฤษ สวิตเซอร์แลนด์ และอีกหลาย ๆ ประเทศ ยังต้องใช้เวลาในการเตรียมการอย่างยาวนานในการศึกษาถึงความเป็นไปได้ ประโยชน์และโทษภัยของกัญชาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม และยังต้องการข้อมูลพิสูจน์ยืนยันทางวิชาการเกี่ยวกับประโยชน์ที่แท้จริงของกัญชาอีกมาก

การเข้าถึงบริการกัญชาทางการแพทย์ทางเลือก

วันนี้กัญชาได้รับการยอมรับในฐานะยารักษาโรค ที่ช่วยบำบัดโรคได้หลายโรค ขณะที่หลายประเทศได้แก้กฎหมายถอดกัญชาออกจากยาเสพติด เอาไปใช้เป็นยารักษาโรค บางประเทศได้เปิดให้ใช้กัญชาเพื่อการสันทนาการ คลายเครียด รวมถึงให้ประชาชนปลูกกัญชาที่บ้านเพื่อใช้เป็นสมุนไพรรักษาตัวเองได้ และมีการแก้กฎหมายให้มีการนำกัญชามาทำการวิจัยทางการแพทย์ได้ในประเทศไทย ซึ่งองค์การเภสัชกรรม (อภ.) สามารถปลูกและผลิตสารสกัดจากกัญชาได้และกระจายไปตามโรงพยาบาลของ สธ. พร้อมกับเปิดอบรมแพทย์ให้สามารถจ่ายน้ำมันกัญชาอย่างถูกกฎหมาย สถานพยาบาลต่างๆ สามารถจ่ายกัญชาทางการแพทย์ และเพิ่มการเข้าถึงบริการการใช้กัญชาให้ครอบคลุม โดยมีโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน เปิดคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ข้อจำกัดกัญชาทางการแพทย์ทางเลือก

แม้สถานการณ์กัญชาทางการแพทย์มีความก้าวหน้า และเติบโตขึ้นตามลำดับ ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงกัญชาทางการแพทย์ในผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากขึ้น แต่ก็ยังพบกับอุปสรรคอยู่บ้าง ในส่วนที่เกี่ยวกับยาจะมี 2 ส่วนด้วยกัน 1.ยาในส่วนแผนปัจจุบัน ที่ผลิตโดยองค์การเภสัชกรรม และโรงพยาบาลของภาครัฐ โดย โรงพยาบาลอภัยภูเบศร จะมีในเรื่องการส่งจ่ายได้จะต้องมีข้อบ่งชี้ในการใช้ 2.ยาแผนไทยและน้ำมันต่างๆ บางส่วนเองยังอยู่ในการขั้นตอนของงานวิจัย และงานวิจัยจะใช้ได้อย่างจำกัด และตอนนี้งานวิจัยใกล้ถึงขั้นสำเร็จจุลวง และเมื่อสำเร็จจุลวงก็จะสามารถนำมาใช้ได้อย่างกว้างขวางขึ้น และโรงพยาบาลต่างสามารถมียาได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การส่งจ่ายยาในส่วนของการกฎหมายที่กำหนดให้การจ่ายยา 16 ตำรับที่มีกัญชาเป็นส่วนผสมให้เฉพาะแพทย์แผนไทย และแพทย์แผนไทยประยุกต์ ส่วนแพทย์แผนปัจจุบันยังไม่สามารถส่งจ่ายไม่ได้ เช่นเดียวกับน้ำมันกัญชาสูตรของหมอพื้นบ้านที่ให้มาเป็นของชาติ เมื่อวิจัยพบว่ามีผลดี คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษจะเป็น

ผู้พิจารณาว่ามีใครจะสั่งใช้ได้บ้าง อีกทั้งในเรื่องของกฎหมายที่กัญชายังคงเป็นยาเสพติดที่ยังคงรอการแก้ไขต่อไป

อนาคตกัญชาทางการแพทย์ทางเลือก

แนวโน้มกัญชาทางการแพทย์ทางเลือก รัฐบาลได้มีแนวทางแก้ไขปัญหการเข้าถึงกัญชาทางการแพทย์ให้กับประชาชน ในส่วนของยาแพทย์แผนไทย หากหลุดจากงานวิจัยต่างๆ ก็จะสามารถใช้ได้อย่างกว้างขวาง ส่วนการแพทย์แผนปัจจุบัน ที่มีการติดลื้อคเรื่องการนำจ่าย แนวโน้มจะดีขึ้น เนื่องจากได้ผ่านกระบวนการต่างๆ ที่ได้ส่งจ่ายมาแล้ว ทำให้มีข้อมูลเรื่องข้อบ่งใช้เพิ่มมากขึ้น

ในแง่ของกฎหมาย รัฐบาลได้ยื่นร่าง พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีกัญชาจำนวน 2 ฉบับ คือ ร่างพ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่...) และร่างพ.ร.บ.สถาบันพืชยาเสพติดแห่งประเทศไทย เพื่อจัดตั้งสถาบันพืชยาเสพติดฯ เป็นองค์กรใหม่เพื่อเข้าควบคุมกำกับ วิจัยพัฒนา และอนุญาตเกี่ยวกับพืชยาเสพติด ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และ สาธารณสุข ได้ร่วมกับกระทรวงยุติธรรมลงนามใน บันทึกข้อตกลง เพื่อร่วมกันปลดลื้อก กัญชา กับ กระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้นำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และผลิตสินค้าเพื่อสุขภาพ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2562 นอกจากนี้ สาธารณสุขยังมีเป้าหมายในการเปิดคลินิกกัญชา ครอบคลุมจังหวัด และเร่งเดินหน้าผลักดันยาสูตรกัญชาที่ผ่านการรับรองเข้าระบบหลักประกันสุขภาพ และการผลักดันนโยบายให้สามารถปลูกกัญชง-กัญชาเพื่อนำมาใช้เพื่อการรักษาโรค และทางด้านเศรษฐกิจ รวมไปถึงการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ชุมชน เพิ่มสถานที่ปลูกโดยกำหนดโซนหรือ MOU กับหน่วยงานภาครัฐ ในการรับซื้อผลผลิต โดยมีเป้าหมายในการการยกระดับกัญชง และกัญชา เป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้แก่ประชาชนได้

สรุป

กัญชาทางการแพทย์ ถือว่ามีทิศทางที่ดีหลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติด (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 เมื่อเดือน 17 กุมภาพันธ์ 2562 หลายหน่วยงาน/ฝ่ายมีความตื่นตัว ตระหนักถึงคุณประโยชน์การนำพืชสมุนไพรกัญชามาใช้ในการรักษาโรค และได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่าย และคณาจารย์ทางการศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลวิชาการ เกิดประโยชน์ทางการแพทย์ การรักษา และประชาชนทั่วไป ทำให้สารสกัดกัญชาไม่ได้อยู่ใต้ดินอีกต่อไป รัฐบาลพยายามผลักดันการใช้กัญชาทางการแพทย์ และพยายามเข้าไปแก้ไขกฎ ระเบียบต่างๆ เพื่อปลดล็อก ให้นำสารสกัดจากกัญชา-กัญชง มาใช้ทางการแพทย์อย่างต่อเนื่อง จนนำไปสู่แก้กฎหมายกระทรวงเพื่อปลดล็อกการใช้กัญชาทางการแพทย์ ซึ่งนโยบายเรื่องการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวรัฐบาลมุ่งเน้นประโยชน์ในทางการแพทย์ เพื่อให้ผู้ป่วยที่มีความจำเป็นต้องใช้กัญชาทุกรายมีสิทธิในการเข้าถึงกัญชาเพื่อการรักษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างแท้จริง โดยมีข้อเสนอแนะคือ 1. รัฐบาลควรมีการเร่งแก้ไขกฎหมายเพื่อปลดล็อกกัญชาออกจากยาเสพติดให้ ประเภทที่ 5 กัญชายังคงอยู่ภายใต้ระบบควบคุมสารเสพติดระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาล จะต้องชี้แจงทำความเข้าใจต่อประชาชนให้มีความรู้ เข้าใจถึง ขอบเขตทางกฎหมายเป็นอย่างไร รวมถึงโทษของกัญชา เนื่องจากปัจจุบันผู้ป่วยที่มีครอบครองเพื่อใช้ในการรักษาโรค ยังติดในแง่ของกฎหมาย ซึ่งส่งผลให้ผู้ป่วยบางรายที่พกพาที่มีกัญชาเป็นส่วนผสมยังคงถูกดำเนินคดี 2. นโยบายกัญชาทางการแพทย์ก็มีทั้งด้านบวกและด้านลบ การทำความเข้าใจร่วมกันอย่างชัดเจนในสังคมเป็นสิ่งจำเป็น ประเทศไทยต้องใช้ทั้งมุมมองด้านการแพทย์และการสาธารณสุขควบคู่กันไปใน การดำเนินนโยบายกัญชาทางการแพทย์

เอกสารอ้างอิง

จอห์น คอลลินส์. (2561). กัญชา: ทำไมหลายประเทศในโลกถึงเปิดรับกัญชากันมากขึ้น?. สืบค้น 12 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://www.bbc.com/thai/international-46533005,2561>

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 เฉพาะกัญชา สำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นต้องใช้เพื่อรักษาโรคเฉพาะตัว ก่อนพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ใช้บังคับให้ไม่

- ต้องรับโทษ. (2562, 26 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 49 ง. หน้า 2.
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562. (2562, 18 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 19 ก. หน้า 1.
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522. (2522, 27 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 96 ตอนที่ 63 ก.
- พิรพจน์ ปิ่นทองดี.(2561). กัญชา:กฎหมายยาเสพติดอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา
กัญชาการแพทย์, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 6(3), 1182-1198.
- สมยศ กิตติมั่นคง. (2562). *กระท่อมและกัญชาทางการแพทย์*. กรุงเทพฯ: โกลกรีน โซ
เซียล เวเนเจอร์.
- สมยศ ศุกกิจไพบูลย์. (2562). *กัญชาวิเศษ*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุรศักดิ์ โปร่งจันทิก. (2534). การควบคุมยาเสพติดให้โทษและการบำบัดรักษา.
วารสารแพทยเขต 7, 10(3), 184-195.
- แสงไทย คำภูไทย. (2562). *กัญชาสันตลาโดอเมริกา สัญญาณเดือนคนไทยหวังรวย*.
สืบค้น 12 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://siamrath.co.th/n/77379,2562>
- อนันต์ชัย อัครเมฆิน. (2562). *นโยบายและทิศทางการใช้กัญชาทางการแพทย์*.
สืบค้น 12 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://www.hfocus.org/content/2019/09/17729>.
- Hamilton, R. (2009). Breeding Better Crops. *Scientific American*, 301(6), 16-17.
- Kanato, M. et al., (2016). *The Management and Policy of Cannabis: Case Study in England and United States*. Bangkok: Charansanitwong Printing.
- Natasha R. et al. (2017). Russo..Cannabis Roots: A Traditional Therapy with Future Potential for Treating Inflammation and Pain. *Cannabis Cannabinoid Res*, 2(1), 210-216.

ความหลากหลายทางเพศในองค์การสาธารณะ* Gender Diversity in Public Organization

ชุนิภา เป็ดโลกนิมิต

Chunipha Poedloknimit

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

Chunipha@hotmail.com

๙๐-----๙๑

บทคัดย่อ

ความหลากหลายทางเพศในองค์การสาธารณะสิ่งสำคัญคือ ระบบความคิด มิติทางด้านวัฒนธรรม การเปิดใจยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจากผู้ที่มิอำนาจในองค์กรนั้น ๆ เพราะปัจจุบันเพศและการแข่งขันไม่ได้เกิดขึ้นแค่ระบบกลองสองเพศเท่านั้น แต่องค์การสาธารณะควรเพิ่มประสิทธิภาพให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมีโอกาสดำรงตำแหน่งในการทำงาน สิ่งสำคัญคือองค์การสาธารณะต้องมีนโยบายในการเปิดรับที่ชัดเจน และไม่เบียดขับกลุ่มคนดังกล่าวให้อยู่ในกลุ่มความสามารถเฉพาะ รวมไปถึงสถาบันการศึกษาคือจุดเริ่มต้นของการปลูกฝังความเท่าเทียม สิทธิเสรีภาพ และระบบความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในองค์การ

คำสำคัญ: ความหลากหลายทางเพศ; องค์การสาธารณะ

ABSTRACT

Gender Diversity in public organizations. The important thing is the system of cultural dimension. Being open-minded to accepting gender diversity people from people with power in an organization Because in the

* Received March 25, 2019; Revised April 16, 2019; Accepted April 20, 2019

present sex and competition don't just happen in the two-sex box system But public organizations should increase efficiency for people of various sexes to have the opportunity to show their work potential. It is important that public organizations have a clear policy of exposure. And not pushing those groups into specific competencies Including educational institutions, is the starting of cultivating equality, rights, liberty, and knowledge systems for understanding Acceptance of LGBT people in an organization.

Keywords: Gender Diversity; Public Organization

บทนำ

การถูกเลือกปฏิบัติและถูกกระทำความรุนแรงต่อบุคคลผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงในสังคมโลก แม้ว่าปัจจุบันเราพบว่า สังคมไทยเปิดกว้างและยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มมากขึ้น แต่นั่นเป็นเพียงมายาคติ (Myth) ของสังคมไทยที่เปรียบเสมือนเป็นม่านบังบังความเป็นจริงว่า เป็นการยอมรับแบบมีเงื่อนไขเท่านั้น แต่อาจจะเปิดกว้างมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา แต่ด้วยอคติที่ฝังรากลึกกับคนกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ประกอบกับการคุ้มครองในด้านตัวบทกฎหมายที่จำกัดในการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งวิถีทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ ส่งผลให้กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศหรือ LGBTQ (อักษรย่อ LGBTQ หมายถึง กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศซึ่งประกอบไปด้วย Lesbian(เลสเบี้ยน) หรือหญิงรักหญิง Gay(เกย์) หรือกลุ่มชายรักชาย Bisexual(ไบเซ็กชวล) รักได้ทั้งสองเพศ ซึ่งอาจหมายถึงผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้ Transgender(ทรานสเจนเดอร์) Queer(ควีร์) หมายถึง บุคคลที่ไม่จำกัดกรอบในเรื่องของเพศใดเพศหนึ่งสามารถสลับไคล และปฏิเสธการยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศแบบใดแบบหนึ่ง เป็นอัตลักษณ์ทางเพศของตนเองเพียงอัตลักษณ์เดียว) ต้องเผชิญกับการถูกกระทำและการละเมิดในรูปแบบต่าง ๆ (บุษกร สุริยะสาร, 2557)

นอกจากนั้นในช่วงสมัยรัชกาลที่ 6 เป็นต้นมาระบบความคิด ความเชื่อเรื่องของระบบกล่องสองเพศถูกกำหนดโดยผู้ที่ถือครองอำนาจที่เป็นชนชั้นปกครองในเรื่องของบทบาทหน้าที่ว่าเพศชายถูกกำหนดให้เป็นหัวหน้าครอบครัว รับราชการ ดูแล

ภรรยา ส่วนเพศหญิงถูกจำกัดหน้าที่ให้แค่ความเป็นแม่และเมียเท่านั้น ซึ่งอุดมการณ์ชาตินิยมเรื่องเพศดังกล่าวถูกตอกย้ำอย่างชัดเจนในยุคจอมพลป.พิบูลย์สงคราม ซึ่งรับเอาแนวคิดเรื่องระบบแห่งเพศจากวิกตอเรียน ซึ่งผู้ที่มีความรู้ลึกถึงความแปลกแยกเพศภาวะหรือเพศวิถีไม่สอดคล้องกันจึงถูกมองว่าเป็นกลุ่มวิถธการ (สุไลพร ชลวิไล และ โอนพร เครือแดง, 2562) ระบบอุดมการณ์ชาตินิยมในการเมืองเรื่องเพศที่มองว่าผู้ที่เป็นบุคคลสองเพศ หรือกระทำตนเป็นบุคคลสองเพศจะถูกปฏิเสธการจ้างงานจากองค์การสาธารณะเช่น หน่วยงานภาครัฐในปี พ.ศ. 2540 ในกรณีสถาบันราชภัฏออกระเบียบไม่รับบุคคลที่เบี่ยงเบนทางเพศเข้าเรียนครู (กลุ่มอาจารย์, 2540) รวมไปถึงในช่วงปี พ.ศ. 2547 กระทรวงวัฒนธรรมกังวลเรื่องของคนรักร่วมเพศ จึงได้ประกาศเป็นนโยบายว่าจะไม่เปิดรับผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศเข้าทำงาน เพราะมองว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นเรื่องของการแพร่ระบาด (สุไลพร ชลวิไล และ โอนพร เครือแดง, 2562) แต่เมื่อเวลาผ่านไป ระบบโครงสร้างสังคม รวมไปถึงการเคลื่อนไหวทางสังคมของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจากการลุกขึ้นมาต่อสู้เรียกร้องสิทธิในการดำรงอยู่ได้รับความร่วมมือจากภาคประชาชน นักวิชาการ นักนิติศาสตร์ และองค์กรที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน ขับเคลื่อนเรียกร้องการคุ้มครอง และการถูกเลือกปฏิบัติจากหน่วยงานภาครัฐ การขับเคลื่อนดังกล่าวทำให้เกิดหลักการ Yogyakarta Principles (Yogyakarta Principles) (หลักการ Yogyakarta Principles เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน นักกฎหมาย ได้ร่วมกันร่างและรับรองหลักการ Yogyakarta Principles ในงานสัมมนาที่จัดขึ้นที่เมือง Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งหลักการ Yogyakarta Principles เป็นตราสารที่สมบูรณ์ที่สุดในปัจจุบันในการปรับใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ ร่างขึ้นเพื่อรับรองข้อผูกพันของรัฐในการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนตามมาตรฐานสากลทางกฎหมายมีทั้งหมด ๒๙ ข้อ) ซึ่งเป็นหลักการและสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องที่กล่าวถึงสิทธิมนุษยชนของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศอย่างชัดเจน ซึ่งหลักการนี้เป็นผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน นักนิติศาสตร์ระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาหลักการต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชน การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นที่เมือง Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งหลักการ Yogyakarta

การตามมีความเกี่ยวข้องกับสิทธิและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย (ไพศาล ลิขิตปรีชากุล, 2551)

ดังนั้นบทความนี้จึงมุ่งศึกษาวิเคราะห์ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในองค์การสาธารณะ จากเอกสาร งานวิจัย บทความวิชาการ และปรากฏการณ์ทางสังคมโดยศึกษาองค์การสาธารณะที่เป็นหน่วยงานภาครัฐเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีระบบโครงสร้าง นโยบายที่ชัดเจน ซึ่งจะทำให้ทราบถึงการยอมรับในอัตลักษณ์ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศและความเสมอภาคความเป็นธรรมให้กับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศอย่างเท่าเทียมในสังคมไทย

แนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศ

การอธิบายเรื่องของความหลากหลายทางเพศในอดีตเป็นการอธิบายเพศของของมนุษย์ในระบบของวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ โดยเชื่อในความเป็นเพศทางชีววิทยาเป็นสิ่งที่อยู่จริงตามธรรมชาตินั่นก็คือ เพศชายและเพศหญิง และมีเกณฑ์ไม่สามารถมีความพิเศษไปมากกว่าสองเพศ เมื่อพฤติกรรมทางเพศที่ถูกมองว่าผิดปกติ จะได้รับการสนใจจากวงการแพทย์โดยเฉพาะผู้ที่มิจติใจตรงข้ามกับเพศสรีระขณะเดียวกันก็ยังมิ้นกวิชาการทางการแพทย์บางกลุ่มมองว่า กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่ผู้ผิดปกติ เพราะพฤติกรรมทางเพศล้วนเป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้นมาเช่น กรณีผู้ชายหรือผู้หญิงที่มีความรู้สึกรักชอบเพศเดียวกันมีสาเหตุมาจากฮอร์โมนของผู้หญิงหรือผู้ชายมากกว่าปกติ และในทศวรรษที่ 1940 ได้มีการวิจัยเชิงสถิติโดยการเก็บข้อมูลประวัติชีวิตทางเพศ ซึ่งผลปรากฏว่ามนุษย์ทุกคนสามารถมีพฤติกรรมทางเพศได้หลากหลาย โดยมีระนาบที่ต่างกันสองด้าน ด้านหนึ่งเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมแบบรักเพศเดียวกันอย่างเดียว ส่วนระนาบที่อยู่ตรงกลางระหว่างสองด้านคือบุคคลที่สามารถแสดงพฤติกรรมทางเพศได้สองแบบหรือที่เรียกว่า “รักสองเพศ” (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2560)

นอกจากนั้นเมื่อใช้กรอบการมองของนักคิดที่ชื่อว่า มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) จะพบว่า ร่างกายของมนุษย์เป็นเครื่องมือสำคัญของการควบคุมปกครองเรือนร่างของประชานั่นก็คือ เทคนิคการสร้างวินัย และวาทกรรมเรื่องเพศกับเจตจำนงของอำนาจในสังคม เพราะฟูโกต์มองว่า กระบวนการปลดปล่อยทางเพศอิง

อยู่กับวาทกรรมทางด้านวิชาการเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งเป็นเพียงมายาแห่งเสรีภาพ แท้ที่จริงแล้วการปลดปล่อยดังกล่าวเป็นการตกลงไปในกับดักแห่งอำนาจและหลอกให้ผู้คนที่ผิดแปลกมองว่าตนเองเป็นอิสระ (มิเชล ฟูโกต์, 2558)

กล่าวโดยสรุปแนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศสิ่งสำคัญคือสังคมใช้กรอบใดในการเป็นตัวกำหนดนิยามความหมายให้กับระบบเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศเช่น เมื่อมองในกรอบของวิธีวิทยาทางการแพทย์ก็จะมองไปในเรื่องของเพศแห่งชีววิทยาและมองในเรื่องของระบบฮอร์โมนในร่างกาย แต่เมื่อมองในกรอบของระบบการเมืองก็จะพบว่า ร่างกายของมนุษย์ไม่ว่าเพศใดย่อมอยู่ในอำนาจใต้บังคับการของรัฐซึ่งขึ้นอยู่กับวาทกรรมที่ผู้มีอำนาจทางการเมืองทางความรู้จะกำหนดนิยามความหมายให้กับคนกลุ่มดังกล่าว

แนวคิดเรื่ององค์การสาธารณะ

องค์การสาธารณะมีความหมายตรงกันข้ามและวิธีปฏิบัติที่ต่างการองค์การของเอกชนกล่าวคือ องค์การสาธารณะหมายถึง กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ รวมไปถึงฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการอำนาจของศาลด้วย ซึ่งมุ่งเน้นการทำงานสาธารณะเพื่อประชาชน แต่ในขณะที่องค์การของเอกชนจะมุ่งสู่เป้าหมายเรื่องของผลกำไรสูงสุด การอยู่รอดขององค์กร ซึ่งมองปัจจัยเศรษฐกิจเป็นสำคัญ (Bresnick, 1982) นอกจากนั้นนักวิชาการที่รู้จักกันในนามของผู้ที่คิดค้นการจัดการองค์การแบบระบบราชการ (Bureaucracy) คือ แมก เวเบอร์ (Max Weber) ได้นิยามว่าองค์การหมายถึง ระบบของการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง มีลักษณะต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน Edward Gross และ Amitai Etzioni อธิบายเพิ่มเติมว่า องค์การหมายถึง หน่วยทางสังคมหรือการรวมกลุ่มของมนุษย์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อบรรลุเป้าหมายเฉพาะบางประการเช่น กองทหาร โรงเรียน โรงพยาบาล โบสถ์ คุก และองค์การมีลักษณะที่แบ่งงานกันทำ การจัดสรรอำนาจและการแบ่งความรับผิดชอบ รวมไปถึงองค์การต้องมีศูนย์อำนาจ ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมประสานงาน ประเมินผลการทำงาน องค์การจะทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานคน (Hall, 1977) นอกจากนั้นองค์การสาธารณะสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1) องค์การสาธารณะที่ทำหน้าที่ให้บริการต่อประชาชนโดยตรงเช่น กระทรวงต่าง ๆ กรมตำรวจ กองทัพ กรมทางหลวง สถาบันการศึกษา

2) องค์การสาธารณะที่ทำหน้าที่ดูแลและควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กรมควบคุมธุรกิจการค้าที่ดำเนินการโดยเอกชน กรมควบคุมความประพฤติของประชาชน ซึ่งในส่วนดังกล่าวรัฐจะมอบหมายให้ข้าราชการมีอำนาจหน้าที่ในการดูแล

3) องค์การสาธารณะที่ทำหน้าที่จัดสรรทรัพยากรของบุคคลและกลุ่มบุคคลในสังคมเสียใหม่ ซึ่งในบางครั้งการดำเนินงานขององค์การสาธารณะก็มีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมของประเทศ ในประเทศที่ยากจน รัฐอาจมีนโยบายเก็บภาษีรายได้ ที่ดิน ทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น สำนักงานปฏิรูปที่ดิน การไฟฟ้านครหลวง เป็นต้น (พิทยา บวรวัฒนา, 2541)

กล่าวโดยสรุปองค์การสาธารณะแตกต่างจากองค์การมหาชนตรงที่เป้าหมายของทั้งสององค์การและโครงสร้างการทำงานขององค์การสาธารณะซึ่งเป็นระบบของรัฐจะมีโครงสร้าง กฎเกณฑ์ วัฒนธรรมองค์การที่เคร่งครัด และเป็นองค์การที่มีระบบเปิดเพราะเป็นพื้นที่สาธารณะในการดูแล เผยแพร่ข่าวสาร รวมไปถึงการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้โดยประชาชน ขณะเดียวกันองค์การมหาชนจะเน้นที่ความรับผิดชอบต่อสังคมจากผลกำไรที่มีมูลค่าเพิ่มกว่าที่ผ่านมา รวมไปถึงมีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์นอกจากนั้นองค์การสาธารณะยังมีโอกาสที่ถูกเรียกร้องกดดัน จากหลายกลุ่มด้วยกันเช่น กลุ่มพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ รวมไปถึงกลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคม เพราะรัฐเป็นผู้มีอำนาจ เป็นเจ้าของและแหล่งเงินทุนจากองค์การสาธารณะ

ความหลากหลายทางเพศในองค์การสาธารณะ

ความหลากหลายทางเพศในองค์การสาธารณะซึ่งในบทความนี้มีความพยายามจะมองปรากฏการณ์ทางสังคม สภาพความเป็นจริงว่า ในโลกปัจจุบันนั้นเพศไม่ใช่ระบบสองกล่องแห่งเพศคือ เพศชาย และ เพศหญิงต่อไป เพราะในโลกหลังสมัยใหม่ (Post Modern) ผู้ที่เข้าใจว่าเพศนั้นมีแค่ระบบสองเพศนั้นเป็นกลุ่มที่เรียกว่า “อนุรักษ์นิยม” (conservatism) ที่ยังคงมองเรื่องของระบบจารีต วัฒนธรรม นอกจากนั้นเราจะพบว่า กลุ่มดังกล่าวยังมีให้พบเห็นมากที่สุดในระบบราชการไทย

เนื่องจากมีโครงสร้าง กฎเกณฑ์ อุดมการณ์ชัดเจนเช่น องค์การสาธารณะที่ทำหน้าที่ให้บริการประชาชนก็คือ กลุ่มทหารที่มีหน้าที่รับใช้ประชาชนตามนโยบายของผู้บัญชาการเหล่าทัพ ในขณะที่เดียวกันกลุ่มทหารดังกล่าวต้องผ่านกระบวนการที่เรียกว่า “การเกณฑ์ทหาร” ซึ่งเป็นการประกอบสร้างวาทกรรมว่า “ชายชาติทหาร” ดังนั้นผู้ที่มีคำนำหน้าว่า “นาย” ที่เป็นเพศชายต้องเข้ารับใช้อุดมการณ์ของระบบแห่งรัฐ รวมไปถึงผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศซึ่งผู้ที่มีอัตลักษณ์ทางเพศที่เรียกว่า “สาวข้ามเพศ” (สาวข้ามเพศหรือคนข้ามเพศ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Transgender หมายถึง ผู้ที่รู้สึกพึงพอใจกับเพศภาวะหรืออัตลักษณ์ทางเพศที่ตรงข้ามกับเพศกำเนิดของตน) ต้องเข้าสู่กระบวนการในองค์การสาธารณะในการเกณฑ์ทหาร ซึ่งในอดีตถูกมองว่าเป็นตัวตลก และเกิดการตีตราจากเอกสารราชการว่ากลุ่มคนดังกล่าวคือ “โรคจิตถาวร” นำมาซึ่งการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อเรียกร้องให้รัฐเลิกการตีตราผ่านการใช้ถ้อยคำในเอกสาร จนเมื่อปี พ.ศ. 2555 ศาลมีคำสั่งให้เปลี่ยนจาก “โรคจิตถาวร” เป็น “ภาวะเพศสภาพไม่คล้องกับเพศกำเนิด” ในเอกสาร (สด.43)

นอกจากนั้นพบว่า ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศส่วนใหญ่ที่เป็นคนข้ามเพศมักจะประสบพบเจอปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจ้างงาน การแต่งกาย การแสดงออกในองค์การสาธารณะอยู่เสมอเช่น กรณีตัวอย่างของ นก ยลดา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน และนายกสมาคมสตรีข้ามเพศแห่งประเทศไทยใส่ชุดข้าราชการหญิงเข้าร่วมการประชุม โดยการกระทำดังกล่าวมีการวิจารณ์เป็นอย่างมาก และถามคำว่า “ความเหมาะสม” ซึ่งเป็นการสะท้อนระบบวิธีคิดที่ว่า ในองค์การสาธารณะที่มีกฎระเบียบชัดเจนไม่สามารถก้าวข้ามผ่านในอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลได้ และไม่มองที่ความสามารถ ซึ่งเมื่อมองในกรอบแนวคิดของฟูโกต์เรื่อง ร่างกายได้บงการ พบว่า ร่างกายก็เปรียบเสมือนส่วนหนึ่งของกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ ของอำนาจองค์การสาธารณะ ซึ่งกฎที่เคร่งครัดดังกล่าวนำมาซึ่งการประกอบสร้างวาทกรรมเรื่อง “ความเหมาะสม” ตามกฎระเบียบ ซึ่งผู้เขียนได้ยกส่วนหนึ่งของข้อความการให้สัมภาษณ์ถึงผู้มีอำนาจท่านหนึ่งดังนี้

“....ตามระเบียบการแต่งกาย กำหนดให้ข้าราชการชายสวมกางเกงผ้าชายยาว ส่วนข้าราชการหญิงสามารถสวมได้ทั้งกระโปรง และกางเกงผ้าชายยาวทรงผู้หญิง

สำหรับเรื่องนี้หากไม่มีผู้ร้องเรียนเข้ามาก็คงจะไม่ใช่ไร แต่ก็คงจะแนะนำให้นายยลดา ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบน่าจะดีกว่า” (MGR ONLINE, 2555)

นอกจากนั้นพบว่า องค์การสาธารณะที่เป็นสถาบันการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของกลไกด้านอุดมการณ์ของรัฐในความหมายของหลุย อัสตูแซร์ (นักปรัชญาชาวฝรั่งเศสเป็นนักคิดที่รับแนวคิดลัทธิมาร์กซิสม์และพยายามผสมผสานกับทฤษฎีโครงสร้างนิยม และเป็นเจ้าของแนวคิดเรื่องอุดมการณ์ซึ่งอัสตูแซร์มองว่าอุดมการณ์ไม่ได้เกิดขึ้นมาตามธรรมชาติแต่ได้รับการผลิตซ้ำและรักษาไว้ในชีวิตประจำวันผ่านสิ่งที่อัสตูแซร์กล่าวว่า ปฏิบัติการของอุดมการณ์) ซึ่งเป็นสถานที่ปลูกฝังอุดมการณ์ต่าง ๆ กลับพบมิติปรากฏการย้อนกลับที่ไม่สามารถเข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์ของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศได้ ดังกรณีตัวอย่างของสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งที่ปรากฏว่าครูอาจารย์ใช้ถ้อยคำที่ตีตรา ผลิตซ้ำอคติผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ขณะเดียวกันพบว่า การปฏิเสธการจ้างงานจากองค์กรภาครัฐส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นกับคนข้ามเพศ เนื่องจากเป็นเพราะอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิดและคำนำหน้านาม จึงเป็นที่มาของการปกปิด แอบแฝง ซ่อนเร้นตัวตนในอัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง ซึ่งผู้เขียนยกคำพูดจากผลการวิจัยที่มีการสัมภาษณ์ผู้ที่เป็นคนข้ามเพศท่านหนึ่งที่สมัครงานในระบบราชการที่กล่าวว่า

“...ในตอนที่ยังสัมภาษณ์ต้องตัดผมสั้น และแต่งตัวเป็นผู้ชาย เพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับเลือกเข้าทำงาน เมื่อผ่านเข้าทำงานก็ยังคงไว้ผมสั้น แต่พอเปิดเผยให้ผู้บังคับบัญชา รู้ ก็เริ่มมาแต่งตัวเป็นผู้หญิงคือใส่กระโปรง...” (บุษกร สุริยสาร, 2557)

ขณะเดียวกันพบว่า ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทยแต่ความเป็นจริงกลับพบว่า องค์การสาธารณะในประเทศไทยยังไม่สามารถเปิดกว้าง ยอมรับ และแก้ไขปัญหารวมไปถึงสร้างชุดความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงไปถึงนโยบายปฏิบัติการสำหรับองค์กรที่มีผู้มีความหลากหลายทางเพศ ถึงแม้จะมีมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศและคุกคามทางเพศในการทำงานซึ่งเหมารวมไปถึงผู้มีความหลากหลายทางเพศ แต่ในด้านมิติวัฒนธรรมของผู้มีอำนาจในองค์การสาธารณะเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวกำหนดชีวิตในความเสมอ

ภาคและความเท่าเทียมทางเพศ ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายของผู้บริหารองค์การสาธารณะในเรื่องของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย รวมไปถึงองค์กรควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจน รวมไปถึงการให้ความสำคัญคุ้มครอง สวัสดิการที่เหมาะสมกับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเด็น ๆ ต่าง ๆ

สรุป

ความหลากหลายทางเพศในองค์การสาธารณะสิ่งสำคัญคือ ระบบความคิด มิติทางด้านวัฒนธรรม การเปิดใจยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศจากผู้ที่มิอำนาจในองค์กรนั้น ๆ เพราะปัจจุบันเพศและการแข่งขันไม่ได้เกิดขึ้นแค่ระบบกล่องสองเพศเท่านั้น แต่องค์กรสาธารณะควรเพิ่มประสิทธิภาพให้ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศมีโอกาสดำรงตำแหน่งในการทำงาน สิ่งสำคัญคือองค์การสาธารณะต้องมีนโยบายในการเปิดรับที่ชัดเจน และไม่เบียดขับกลุ่มคนดังกล่าวให้อยู่ในกลุ่มความสามารถเฉพาะ รวมไปถึงสถาบันการศึกษาคือจุดเริ่มต้นของการปลูกฝังความเท่าเทียม สิทธิเสรีภาพ และระบบความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การยอมรับผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในองค์การ

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มอาจารย์. (2540). สถาบันราชภัฏวชิรเวศน์ไม่รับบุคคลที่เบี่ยงเบนทางเพศเป็นครู. *อาจารย์สาร*, 3(16), 1-5.
- นพพนธ์ ดำรงวิเศษ. (2560). *แนวคิดทฤษฎีเรื่อง ความหลากหลายทางเพศ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- บุษกร สุริยะสาร. (2557). *อัตลักษณ์และวิถีทางเพศในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: องค์การแรงงานระหว่างประเทศ.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2541). *ทฤษฎีองค์การสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มิเชลล์ พุกโกต์. (2558). *ร่างกายใต้บังคับการ ปฐมบทแห่งอำนาจในวิถีสสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.

- ไพศาล ลิขิตปรีชากุล. (2551). หลักการยกยอการดำ: ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- สุไลพร ชลวีไล และ อโนพร เครือแดง. (2562). เพศแห่งสยาม ประวัติศาสตร์ความหลากหลายทางเพศ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาพพิมพ์.
- MGR ONLINE. (2555). วิจารณ์แซด! “ส.จ.นก-ยลดา” สาวประเภทสองแต่งชุดขรก.หญิง ประชุมสภา อบจ.น่าน. สืบค้น 20 มกราคม 2562, จาก <https://mgronline.com/local/detail/9550000082392>.
- Bresnick, D. (1982). *Public Organization And Policy*. Glenview Illinois: Scott Foresman and Company.
- Hall, R.H. (1997). *Organization Structure and Process*. New Jersey: Prentice Hall Inc.

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

รูปแบบเอกสารอ้างอิงวารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือสามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม - ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ้างอิงต้นเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยระบุชื่อ-นามสกุล ตามด้วยวงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุปีที่ตีพิมพ์ เช่น ...สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎา แซ่หลี่ (2562) เป็นต้น

2. การอ้างอิงท้ายเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถา พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์/เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า มาด้วย ตัวอย่างเช่น

“ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักร 4 ประการนี้ เป็นเครื่องเป็นไปแก่นมนุษย์และเทวดาผู้ประกอบเป็นเครื่องที่มนุษย์และเทวดาประกอบแล้ว ย่อมถึงความเป็นผู้ใหญ่และความไพบลูญในภคะทั้งหลายต่อกาลไม่นานนัก” (อง.จตกก. 21/31/37) เป็นต้น

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, 2560)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (พระมหาสุนันท์ สุนนโท และเกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (จิตวิวัฒน์ หมั่นมีและคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกันหรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคนให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงปีปัจจุบันมากที่สุด

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Keown, 2010)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองราย โดยใช้เครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Hersey & Blanchard, 2010)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ (Kaiser et al., 2010)

เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา ทุกเล่มให้อ้างอิงท้ายเล่มด้วยรูปแบบเดียวกัน ดังนี้

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อพระไตรปิฎก อรรถกถา. //สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

_____. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อหนังสือ. //(ครั้งที่พิมพ์). //สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. พระมหาสุทนต์ อากาศโร. (2548). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ไทย ออฟเซต.

James, C. (2013). *Office markets & public policy*. Chichester, West Sussex: Wiley.

(3) บทความในหนังสือ

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน ชื่อบรรณาธิการ(บรรณาธิการ).//ชื่อเรื่อง.//(เลขหน้าที่ย่าง).//สถานที่พิมพ์:สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

พระสุกิจ สุกจินโธ. (2559). การสร้างความคิดนามธรรมในวัฒนธรรมไทย. ใน ปิวิตร ว่องวิระ, *ทฤษฎีและวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม*. (น. 112). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

(4) บทความในวารสาร

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อวารสาร.//ปีที่(ฉบับที่).//เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ธิดา ภูมิ. (2557). การวางแผนและการติดต่อประสานงานเชิงพุทธ. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 3(1), 25-31.

(5) บทความในสารานุกรม

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ใน/ชื่อสารานุกรม.//เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่ย่าง).

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน *สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย* (เล่ม 1, อักษร ก, น. 12-16).

(6) หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์,วันที่/เดือน).//ชื่อบทความ.//ชื่อหนังสือพิมพ์.//เลขหน้า.

สุชาติ เผือกสกนธ์. (2549, 9 มิถุนายน). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *ผู้จัดการรายวัน*, น. 13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อวิทยานิพนธ์.//ระดับวิทยานิพนธ์ สาขาวิชา.//สถานที่พิมพ์:สำนักพิมพ์.

พระปลัดสมพงษ์ กวีวิโส (हरराचार). (2558). *รูปแบบการบริหารจัดการวัดเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง.//รายงานผลการวิจัย.//สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

พระมหาเกษรา กิตติโสภโณ. (2562). *รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับวัยรุ่นไทยยุคใหม่ตามหลักพุทธธรรม ผ่านกลไกการขับเคลื่อนโครงการคลินิก*

คุณธรรมของพระธรรมวิทยากร (รายงานผลการวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(9) สัมภาษณ์

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (ปีที่สัมภาษณ์, วัน เดือน).// ตำแหน่ง// [บทสัมภาษณ์].

พระปลัดระพิน พุทธิสารโร. (2559, 5 กุมภาพันธ์). อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย [บทสัมภาษณ์].

(10) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// สืบค้น วัน เดือน ปี.// จาก/แหล่งที่มาของข้อมูล.

ธรรมะไทย. (2560). พระพุทธศาสนาในประเทศไทย. สืบค้น 20 มีนาคม 2560, จาก <http://www.dhammathai.org/thailand/thailand.php>

Buddhism Meditation Triratna Find us Community. (2017). *Who Was The Buddha?*. Retrieved March 20, 2017, from <https://thebuddhistcentre.com/text/who-was-buddha>

(11) ราชกิจจานุเบกษา

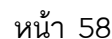
ชื่อเรื่อง.// (พ.ศ., วันที่ เดือนที่ประกาศ).// ราชกิจจานุเบกษา.// เล่ม ตอน.// หน้า.

ข้อกำหนดกรมตำรวจ เรื่อง กำหนดชื่อและประเภทของวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และประเภทของรถที่ใช้เจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบผู้ขับขี่. (2537, 13 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 111 ตอนพิเศษ 30 ง. หน้า 31.

(12) หนังสือพิมพ์

ผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์, วัน เดือน).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์.// น. หรือ p. หรือ pp. เลขหน้า.

ไทยรัฐ. (2548, 19 เมษายน). เขียวพระสอนศีลธรรม. ไทยรัฐ. น. 3.

ข้อบ่งชี้ (ไทย) (18 pt)

ข้อบทรความ (อังกฤษ) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (ไทย) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (อังกฤษ) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt)

E-mail:.....

บทคัดย่อ (18 pt) (ไม่เกิน 300 คำ)

(16 pt) บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ประเภทของการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

คำสำคัญ: 3-5 คำ (16 pt) เช่น การเมืองการปกครอง; รัฐบาล; ประชาธิปไตย

Abstract (18 pt) (แปลตามภาษาไทย)

(16 pt) ให้ตรงตามบทความภาษาไทย

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as: government politics; government; democracy

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า และเขียนให้ครอบคลุมทุกประเด็น)

(16 pt) กล่าวถึงความเป็นมาของเรื่องที่ทำกรวิจัยครั้งนี้ ว่ามีความเป็นมาอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งอ้างอิงที่มาของข้อมูลนั้นอย่างถูกต้อง

(16 pt) กล่าวถึงปัญหาที่นำมาสู่การวิจัย ให้ตรงประเด็นกับเรื่องที่วิจัยและเชื่อมโยงกับพื้นที่วิจัย ปัญหานั้นเป็นปัญหาที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและต้องการได้รับการแก้ไข นำเสนอผลงานวิจัยที่ผู้อื่นได้เคยศึกษาไว้แล้ว พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

(16 pt) ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้และหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยพร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

(16 pt) สรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่คำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย (18 pt)

1. (16 pt)
2. (16 pt)
3. (16 pt)

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt) เขียนให้ครอบคลุม 5 หัวข้อ ได้แก่ 1. รูปแบบของการวิจัย 2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) 5. การวิเคราะห์ข้อมูล (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (18 pt) (เขียนให้ครบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้)

(16 pt) ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

คำอธิบายภาพ

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

คำอธิบายตาราง

อภิปรายผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt) อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ (ค้นพบอะไร สะท้อนให้เห็นถึงอะไร สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของใคร พร้อมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

องค์ความรู้จากการวิจัย (16 pt)

(16 pt) ระบุองค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยหรือสังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดล และโมเดลมีที่มาจากฐานคิดของแนวคิดหรือทฤษฎีใดอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะ (18 pt)

(16 pt) นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย อาทิเช่น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ และหรือข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt) รูปแบบการอ้างอิงทำเรื่องให้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบ
American Psychological Association (APA) จำนวนการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายเรื่อง
ต้องตรงกัน

ธิตูฒิ หมั่นมี. (2557). การวางแผนและการติดต่อประสานงานเชิงพุทธ. วารสารพุทธ
นวัตกรรมการจัดการ, 3(1), 25-31.

พระมหาสุทิตย์ อากาศโร. (2548). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ (พิมพ์
ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2549). กฎหมายตราสามดวง. ใน สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย (เล่ม
1, อักษร ก, น. 12-16).

สุชาติ เผือกสกนธ์. (2549, 9 มิถุนายน). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.
13.

James, C. (2013). *Office markets & public policy*. Chichester, West Sussex:
Wiley.

Sample of Original Research Article Preparation

Name of Research Article (English) (18 pt)

Name of Research Article (Thai) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (English) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (Thai) (16 pt)

Affiliation of the main author (English) (16 pt)

Affiliation of the main author (Thai) (16 pt)

E-mail:

Abstract (18 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) Objectives of this research were: 1.....
2..... and 3..... Populations and sample, research tools, Data
collection, Data analysis, Statistics used for data analysis, Findings were as
follows: (. present only the most interesting research findings).....

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as Buddhism, Buddhist Management,
Innovation

Abstract (Thai) (18 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) consistent with Thai abstract

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: (Thai)

Introduction (18 pt) (should not be more than 4 paragraphs)

(16 pt) mention background of the research topic with brief history as how the topic develops with correct references

(16 pt) mention problems leading to research directly to the point of the research and relate the matter to locations in which research is conducted on the common problems generally accepted and want them to be solved

(16 pt) Review related at least 2 concepts and theories to be used as guideline for the research and/or theories related to the research topic with correct references of data sources

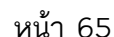
(16 pt) Conclude to connect the matters to research questions and objectives of the research

.....

.....

.....

.....

1. (16 pt).....

2. (16 pt).....

3. (16 pt).....

(1.6 pt) Write to cover 5 sub-headlines: Research design, Populations and Samples and Key Informants, Research Instrument (quantitative and qualitative), Data Collection (quantitative and qualitative), Data analysis (quantitative and qualitative), Statistics used to analyzed the data.

(16 pt) results of the research answer all objectives.....

Figure 1: (Name of the figure, if any))

Source: mention the name of the source

Figure captions.....

Table 1 (Name of table, if any)

Table explanation.....

Discussion (18 pt)

(16 pt) Discuss the research findings according to the research objectives (what is discovered? what is reflected? Is it related to at least two topics of the reviewed research works in chapter 2. Discuss them all with references of data sources.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Body of knowledge (18 pt)

(16 pt) Point out the body of knowledge or achievement from the research work. Synthesize the knowledge in form of a model/ Model structure that is concise and easy to understand

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Recommendations (18 pt)

(16 pt) Summarize all research findings in brief, concise and to the point with recommendations derived from the research work as to use the research results and recommendation for further research

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

References (18 pt)

(16 pt) Format of reference is name-year as of American Psychological Associate (APA) References in contents and at the end must be consistent.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ (8-15 หน้า)

ชื่อบทความ (ไทย) (18 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (16 pt) (ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (ไทย) (16 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt), ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนร่วม (อังกฤษ) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัดผู้เขียนหลัก (อังกฤษ) (16 pt)

E-mail:

บทคัดย่อ (18 pt) (ไม่เกิน 300 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ (16 pt) เช่น การเมืองการปกครอง; รัฐบาล; ประชาธิปไตย

Abstract (18 pt) (แปลตามภาษาไทย)

(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย

.....

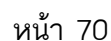
.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words (16 pt) such as: government politics; government; democracy

(16 pt) เขียนบททวนแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาเป็นฐานคิดในวิพากษ์ประเด็นต่างๆ ในการเขียนบทความวิชาการ

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

(16 pt)

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

คำอธิบายภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

คำอธิบายตาราง

.....

.....

สรุป (18 pt)

(16 pt)

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt) รูปแบบการอ้างอิงท้ายเรื่องให้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบ

American Psychological Association (APA) จำนวนการอ้างอิงในเนื้อหาและท้ายเรื่อง
ต้องตรงกัน

Sample of Original Academic Article Preparation

Name of Academic Article (English) (20 pt)

Name of Academic Article (Thai) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (English) (16 pt)

Name and Last name of main author, co-authors (Thai) (16 pt)

Affiliation of the main author (English) (16 pt)

Affiliation of the main author (Thai) (16 pt)

E-mail:

Abstract (18 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3 - 5 words (16 pt) such as Buddhism, Buddhist Management, Innovation

Abstract (Thai) (16 pt) (Not more than 300 words)

(16 pt) consistent with Thai abstract

.....

.....

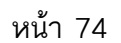
.....

.....

.....

.....

Keywords: (Thai)

(16 pt)

[illegible]

(16 pt)

Answer: $\frac{1}{2}$

Figure 1: (Name of the figure, if any))

Source: mention the name of the source

Figure captions.....

Table 1 (Name of table, if any)

Table explanation.....

Conclusion (18 pt)

(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

References (18 pt)

(16 pt) Format of reference is name-year as of American Psychological Associate (APA) References in contents and at the end must be consistent.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....